

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2017

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

www.onderwijs.vlaanderen.be

Eindredactie

Ivo Francis

AGODI, Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel

Patricia Van Reet

AGODI, Personeel Basisonderwijs en CLB

Met medewerking van Certimed

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens

Administrateur-generaal; Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)

Lay-out

Sofie Alen

Fotografie

Kim Baele

Depotnummer D/2018/3241/318

RAPPORT AFWEZIGHEDEN NAAR AANLEIDING VAN ZIEKTE 2017

VLAAMS ONDERWIJSPERSONEEL

Inhoud

1	Inleiding.....	7
1.1.	Aantal personen.....	7
1.2.	Aantal personeelseenheden.....	12
2	Ziektedagen en attestdagen.....	13
2.1.	Aantal ziektedagen.....	13
2.1.1.	Totaal aantal ziektedagen.....	13
2.1.2.	Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid.....	13
2.2.	Aantal eendagsziekten.....	14
2.2.1.	Totaal aantal eendagsziekten.....	14
2.2.2.	Eendagsziekteverloven per onderwijsniveau.....	15
2.2.3.	Eendagsziekteverlof per werkdag:.....	15
2.2.4.	Eendagsziekteverlof per leeftijdsgroep.....	16
2.3.	Ziektedagen en vervanging.....	17
3	Ziekteverzuimpercentage en nulverzuim.....	18
3.1.	Ziekteverzuimpercentage.....	18
3.1.1.	Ziekteverzuimpercentage per leeftijdsgroep.....	19
3.1.2.	Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau.....	20
3.1.3.	Ziekteverzuimpercentage in het buitengewoon onderwijs.....	21
3.1.4.	Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie.....	21
3.1.5.	Ziekteverzuimpercentage per net.....	22
3.1.6.	Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau per net.....	22
3.1.7.	Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie per net.....	23
3.1.8.	Ziekteverzuimpercentage in de Vlaamse centrumsteden en Brussel.....	24
3.2.	Nulverzuim.....	25
3.2.1.	Nulverzuimpercentage per leeftijdsgroep.....	25
3.2.2.	Nulverzuim per provincie.....	26
4	Uitdieping van de ziektedagen.....	27
4.1.	Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid.....	27
4.1.1.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep.....	27
4.1.2.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie.....	28
4.1.3.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep.....	29
4.1.4.	Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net.....	29
4.1.5.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net.....	30
4.1.6.	Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar.....	31
4.1.7.	Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie.....	31

5	Epidemiologisch rapport.....	33
5.1.	Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening.....	33
5.1.1.	Top 5 ziektedagen	33
5.1.2.	Top 5 ziektegevallen.....	34
5.2.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening.....	35
5.2.1.	Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep.....	35
5.2.1.1	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar	35
5.2.1.2	Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar	36
5.2.1.3	Conclusie.....	36
5.2.2.	Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie	36
5.2.2.1.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep.....	37
5.2.2.2.	Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau	37
6	Deeltijds werken wegens ziekte.....	38
6.1.	Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte.....	38
6.1.1.	Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte.....	39
6.1.2.	Uitdieping gegevens VVP-ziekte.....	40
6.1.2.1.	Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep.....	40
6.1.2.2.	Aantal dagen VVP-ziekte per provincie.....	42
6.1.2.3.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau	43
6.1.2.4.	Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie	45
6.1.2.5.	Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch.....	46
6.1.2.6	VVP-ziekte: duur en tewerkstellingspercentage.....	47
6.1.3.	Conclusie.....	48
6.2.	Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen.....	49
6.2.1.	Algemene gegevens over LVVPmed	50
6.2.2.	Uitdieping gegevens LVVPmed.....	51
6.2.2.1	Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep.....	51
6.2.2.2	Personeelsleden met LVVPmed per provincie.....	52
6.2.2.3	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau	53
6.2.2.4	Personeelsleden met LVVPmed per onderwijscategorie	54
6.2.2.5	LVVPmed epidemiologisch.....	56
6.2.2.6	LVVPmed: tewerkstellingspercentage en duur	57
6.3.	Conclusie.....	57

7	Controles op afwezigheid wegens ziekte	58
7.1.	Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat	58
7.2.	Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle.....	58
7.2.1.	Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid	59
7.2.2.	Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed.....	59
7.3.	Arbitrageonderzoeken.....	60
7.4.	Aantal tweede controles.....	60
7.5.	Controles van eendagsziekten.....	61
8	Samenvatting	62

1 Inleiding

In 2001 is de administratie gestart met het maken van een jaarrapport m.b.t. het ziekteverzuim voor het Vlaamse onderwijspersoneel, in samenwerking met de controlefirma die instaat voor de concrete ziektecontroles. In het eerste rapport werden de cijfers uitgesplitst per geslacht, leeftijdsgroep en provincie. In de volgende jaren werd het rapport uitgebreid met grafieken, kwamen er cijfers bij per onderwijsniveau en onderwijscategorie en werd het aangevuld met aanbevelingen voor het beleid. Sinds 2008 werd er een bijkomend onderzoek gedaan naar het ziekteverzuim van de directies.

Vanaf 2011 bevat het jaarrapport ook gegevens over het vernieuwde verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte. Sinds 2015 is er een rubriek gewijd aan het langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen (LVVPmed). Omdat deze twee dienstonderbrekingen meer en meer doorwegen in de cijfers en eigenlijk niet gaan over een volledige afwezigheid wegens ziekte worden de gegevens daarover vanaf 2017 niet meer bijgeteld bij de ziektedagen. De gegevens worden opgenomen in een afzonderlijk hoofdstuk.

De meegedeelde gegevens gaan in essentie over het aantal ziektedagen dat de onderwijspersoneelsleden doorgaven aan de controlefirma Certimed. Daarnaast komen de gegevens uit de databanken voor personeelsbeheer van het ministerie, het zogenaamde Elektronische PersoneelsDossier (EPD).

In dit rapport worden gegevens verzameld voor de personeelsdossiers van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de onderwijsinspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten. De personeelsleden van de hogescholen ressorteren niet onder de ziektecontrole van Certimed.

1.1. Aantal personen

De personen die opgenomen zijn in dit rapport hebben een aanstelling en hebben recht op het ontvangen van een bezoldiging van het Agentschap voor Onderwijsdiensten en/of van de afdeling Volwassenenonderwijs van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen.

Omdat de contracten met de controlefirma's telkens afgesloten worden per kalenderjaar, gaat het in het rapport 'ziekteverzuim' telkens om gegevens per kalenderjaar, niet per schooljaar.

Aantal fysieke personen

	2015	%	2016	%	2017	%
Mannen	48.640	25,67%	48.380	25,33%	47.960	25,03%
Vrouwen	140.873	74,33%	142.604	74,67%	143.654	74,97%
Totaal	189.513	100%	190.984	100%	191.614	100%

We stellen vast dat er 630 personen meer opgenomen zijn in dit rapport dan in het rapport van 2016.

Meer informatie over de evolutie van het aantal personeelsleden is te vinden in de statistische jaarboeken van het Vlaams Onderwijs 2016-2017 en 2017-2018 (onderwijsstatistieken).

Op de volgende bladzijden splitsen we de personen uit per leeftijdsgroep, provincie, onderwijsniveau, onderwijscategorie en onderwijsnet.

Bij provincie wordt BHG (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) toegevoegd als afzonderlijke categorie op vraag van de onderwijspartners. De vorige jaren maakte BHG deel uit van Vlaams-Brabant.

- Aantal personen per leeftijdsgroep (er wordt uitgegaan van de leeftijd van het personeelslid op 1 januari):

2017	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	3.001	6,26%	11.548	24,08%	12.606	26,28%	11.735	24,47%	8.866	18,49%
V	11.767	8,19%	40.526	28,21%	39.323	27,37%	34.414	23,96%	17.444	12,14%
Tot.	14.768	7,71%	52.074	27,18%	51.929	27,10%	46.149	24,08%	26.310	13,73%

De personen ouder dan 65j zijn niet opgenomen in de tabel.

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2016:

2016	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
M	3.269	6,76%	11.739	24,26%	12.228	25,27%	11.974	24,75%	9.004	18,61%
V	12.652	8,87%	40.912	28,69%	37.885	26,57%	34.431	24,14%	16.580	11,63%
Tot.	15.921	8,34%	52.651	27,57%	50.113	26,24%	46.405	24,30%	25.584	13,40%

Onderverdeling per jaar voor de leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2017	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.335	1.339	1.456	1.502	1.485	1.390	633	437	271	213	140
Vrouwen	3.539	3.407	3.172	3.065	2.851	2.705	915	559	363	262	145
Totaal	4.874	4.746	4.628	4.567	4.336	4.095	1.548	996	634	475	285

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2016:

2016	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	1.356	1.471	1.520	1.506	1.405	1.516	610	383	269	188	136
Vrouwen	3.435	3.212	3.117	2.923	2.749	2.714	770	459	314	179	143
Totaal	4.791	4.683	4.637	4.429	4.154	4.230	1.380	842	583	367	279

Voor de volledigheid geven we ook de cijfers per leeftijd van de 65-plussers. In dit rapport vindt u verder geen uitgesplitste gegevens over deze leeftijdsgroep omdat deze groep zeer klein is.

2017	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	49	47	26	21	15	46
Vrouwen	61	38	31	16	11	23
Totaal	110	85	57	37	26	69

Om de leeftijd te kunnen vergelijken worden hieronder ook de gegevens vermeld van 2016:

2016	66j	67j	68j	69j	70j	+70j
Mannen	53	26	27	19	18	23
Vrouwen	50	32	24	13	11	14
Totaal	103	58	51	32	29	37

- Aantal personen per provincie:

2017	Antwerpen	%	VI-Brabant	%	BHG	%	Limburg	%	O-VI	%	W-VI	%
M	13.048	27,21	6.188	12,90	2.642	5,51	6.679	13,93	10.505	21,90	8.886	18,53
V	41.267	28,73	20.272	14,11	7.483	5,21	19.127	13,31	31.594	21,99	23.892	16,63
Tot.	54.315	28,35	26.460	13,81	10.125	5,28	25.806	13,47	42.099	21,97	32.778	17,11

BHG: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Aantal personen per provincie per leeftijdscategorie:

Antwerpen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	757	5,80%	3.145	24,10%	3.510	26,90%	3.207	24,58%	2.366	18,13%
Vrouwen	3.137	7,60%	11.657	28,25%	11.503	27,87%	9.941	24,09%	4.955	12,01%
Totaal	3.894	7,17%	14.802	27,25%	15.013	27,64%	13.148	24,21%	7.321	13,48%

Vlaams-Brabant	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	444	7,18%	1.685	27,23%	1.632	26,37%	1.404	22,69%	998	16,13%
Vrouwen	1.582	7,80%	5.853	28,87%	5.582	27,54%	4.836	23,86%	2.388	11,78%
Totaal	2.026	7,66%	7.538	28,49%	7.214	27,26%	6.240	23,58%	3.386	12,80%

BHG	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	202	7,65%	741	28,05%	683	25,85%	522	19,76%	472	17,87%
Vrouwen	782	10,45	2.634	35,20%	1.971	26,34%	1.347	18,00%	735	9,82%
Totaal	984	9,72%	3.375	33,33%	2.654	26,21%	1.869	18,46%	1.207	11,92%

Limburg	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	457	6,84%	1.503	22,50	1.734	25,96%	1.674	25,06%	1.292	19,34%
Vrouwen	1.559	8,15%	5.130	26,82%	5.085	26,59%	4.857	25,39%	2.482	12,98%
Totaal	2.016	7,81%	6.633	25,70%	6.819	26,42%	6.531	25,31%	3.774	14,62%

Oost-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	647	6,16%	2.597	24,72%	2.693	25,64%	2.569	24,46%	1.949	18,55%
Vrouwen	2.659	8,42%	8.940	28,30%	8.643	27,36%	7.509	23,77%	3.806	12,05
Totaal	3.306	7,85%	11.537	27,40%	11.336	26,93%	10.078	23,94%	5.755	13,67%

West-Vlaanderen	-26j	%	26-35j	%	36-45j	%	46-55j	%	56-65j	%
Mannen	494	5,56%	1.874	21,09%	2.353	26,48%	2.358	26,54%	1.782	20,05
Vrouwen	2.045	8,56%	6.310	26,41%	6.533	27,34%	5.920	24,78%	3.074	12,87%
Totaal	2.539	7,75%	8.184	24,97%	8.886	27,11%	8.278	25,25%	4.856	14,81%

- Aantal personen per onderwijsniveau:

2017	Basis	%	Secundair	%	DKO	%	VO	%	CLB	%
Mannen	10.907	22,74%	30.179	62,93%	2.619	5,46%	3.444	7,18%	394	0,82%
Vrouwen	72.801	50,68%	55.398	38,56%	3.932	2,74%	7.361	5,12%	3.579	2,49%
Totaal	83.708	43,69%	85.577	44,66%	6.551	3,42%	10.805	5,64%	3.973	2,07%

Basisonderwijs: hoofdstructuur 111, 121, 211, 221, IA0, IBO, IPO, IDO, IEO, T00

Secundair onderwijs: hoofdstructuur 311, 312, 321, IFO, IHO, IIO

Deeltijds Kunstonderwijs: hoofdstructuur: 316

Volwassenenonderwijs: hoofdstructuur: 317, 417, 618

CLB: hoofdstructuur C00, P00

Niet apart opgenomen: inspectie (DS0), pedagogische begeleiding (B**) en andere kleine hoofdstructuren (A00, D00 en K00)

- Aantal personen in het buitengewoon onderwijs:

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	22	1.338	3.038
Vrouwen	680	8.732	6.989
Totaal	702	10.070	10.027

Zij vormen een deelgroep van respectievelijk basisonderwijs en secundair onderwijs van de tabel hierboven over het aantal personen per onderwijsniveau.

- Aantal personen per onderwijscategorie

2017	Ond	%	Dir	%	ParaM	%	Opv	%
M	40.379	84,19%	2.416	5,04%	331	0,69%	3.136	6,54%
V	116.073	80,80%	3.035	2,11%	6.624	4,61%	8.506	5,92%
Tot.	156.452	81,65%	5.451	2,84%	6.955	3,63%	11.642	6,08%

2017	Adm	%	Tech	%	MVD	%
M	1.138	2,37%	316	0,66%	48	0,10%
V	6.009	4,18%	3.099	2,16%	142	0,10%
Tot.	7.147	3,73%	3.415	1,78%	190	0,10%

Ond: bestuurs- en onderwijzend personeel met uitzondering van de directie Adm:

administratief personeel

Dir: directiepersoneel

Tech: technisch personeel

ParaM: paramedisch, psychologisch, orthopedagogisch, sociaal en medisch personeel

MVD: meester, vak- en dienstpersoneel

Opv: opvoedend hulppersoneel

Niet apart opgenomen: inspectie en pedagogische begeleiding

- Aantal personen per net

2017	GO!	Gesubs. Gem. ond.	Gesubs. Prov. Ond.	Gesubs. vrij Ond.
Mannen	10.406	7.000	1.840	28.510
Vrouwen	29.255	23.223	2.591	88.075
Totaal	39.661	30.223	4.431	116.585

De personeelsleden van de scholen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie te Brussel zijn niet opgenomen in deze tabel.

- Aantal personen per net per leeftijdscategorie:

2017	-26j	%	26-	%	36-	%	46-	%	56-	%
GO!	3.106	7,83%	12.080	30,46%	11.746	29,62%	8.060	20,32%	4.603	11,61%
Gesubs. Gem. ond.	2.241	7,41%	8.319	27,53%	8.064	26,68%	7.444	24,63%	4.091	13,54%
Gesubs. Prov.ond.	195	4,40%	940	21,21%	1.276	28,80%	1.152	26,00%	859	19,39%
Gesubs. vrij ond.	9.106	7,81%	30.548	26,20%	30.677	26,31%	29.372	25,19%	16.638	14,27%

1.2. Aantal personeelseenheden

Een volgend begrip dat gebruikt wordt om het ziekteverzuim te kunnen weergeven en verband houdt met personeel is 'personeelseenheid'. Eén 'personeelseenheid' is de aanstelling van één persoon voor een volledig jaar.

In **2017**:

47.960 mannen komen overeen met 42.843,59 personeelseenheden

143.654 vrouwen komen overeen met 129.762,28 personeelseenheden

191.614 personen komen overeen met 172.605,87 personeelseenheden

In **2016** vertegenwoordigden 190.984 personen 171.593,52 personeelseenheden.

In **2015** vertegenwoordigden 189.513 personen 169.798,14 personeelseenheden.

We merken daarbij op dat ten opzichte van het rapport van 2016 het aantal personen en het aantal personeelseenheden stijgt. Het aantal personen stijgt met 0,33%, het aantal personeelseenheden stijgt met 0,59%.

Alle berekeningen en gegevens van Certimed m.b.t. de opgenomen ziektedagen zijn gebaseerd op personeelseenheden.

Als we het verder in dit rapport hebben over 'personeelsleden' bedoelen we 'personeelseenheden'.

Als het begrip personeelseenheden niet gebruikt wordt, maar men uitgaat van 'fysieke personen', dan wordt dat expliciet vermeld.

2 Ziekte­dagen en attest­dagen

2.1. Aantal ziekte­dagen

2.1.1. Totaal aantal ziekte­dagen

De ziekte­dagen die zijn geregistreerd bij Certimed voor het jaar 2017 (attesten opgestuurd in 2016 en 2017 voor 2017), aangevuld met de eendags­ziek­te­verloven, bedragen 2.738.618 dagen. Ter vergelijking:

- Ziekte­dagen voor het jaar 2016: 2.702.599

- Ziekte­dagen voor het jaar 2015: 2.498.623

Nominaal is er een stijging met 36.019 ziekte­dagen. Dat is een stijging van 1,33% t.a.v. 2016. Er is ook een beperkte stijging van het aantal personeelsleden van 0,33 % Er is bijgevolg sprake van een lichte stijging van het ziekte­verzuim.

2.1.2. Gemiddeld aantal ziekte­dagen per personeelslid

In 2017 noteren we de volgende cijfers m.b.t. het gemiddelde aantal ziekte­dagen per personeelslid:

Mannen : 556.675 dagen voor 42.843,59 personeelsleden = 12,99

Vrouwen: 2.181.943 dagen voor 129.762,28 personeelsleden = 16,82

Totaal: 2.738.618 dagen voor 172.605,87 personeelsleden = 15,87

Ziekte­dagen	2015	2016	2017
Mannen	12,78	13,11	12,99
Vrouwen	15,38	16,65	16,82
Totaal	14,72	15,77	15,87

Uit deze cijfers blijkt dat de stijging veel minder uitgesproken is dan vorig jaar, er is zelfs een daling bij de mannen.

2.2. Aantal eendagsziekten

2.2.1. Totaal aantal eendagsziekten (personeelsdatabank EPD)

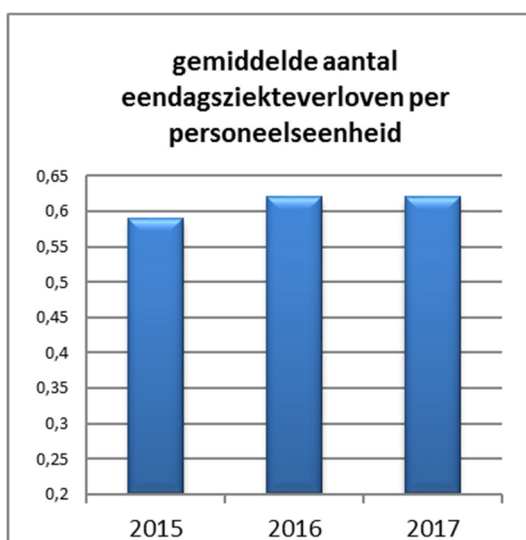
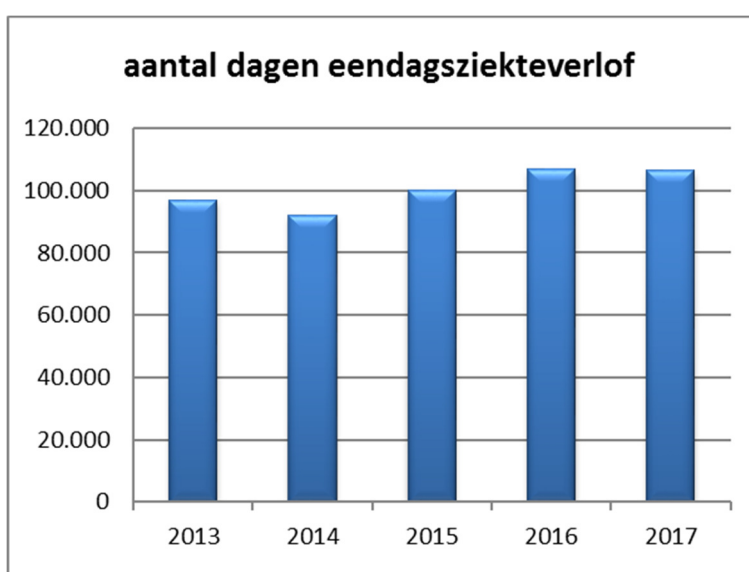
Het aantal eendagsziekteverloven voor 2017 bedraagt 106.356 dagen, genomen door 63.012 personen.

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2016 bedraagt 106.683 dagen, genomen door 63.215 personen.

Het aantal eendagsziekteverloven voor 2015 bedraagt 100.244 dagen, genomen door 60.382 personen.

De eendagsziekteverloven zijn in 2017 gedaald met 327 dagen. Dat is een daling met 0,31% ten opzichte van 2016, terwijl het aantal personeelsleden dat potentieel eendagsziekteverlof kon opnemen steeg met 0,33%.

Het percentage personen dat gebruik maakt van eendagsziekteverloven daalt. In 2017 was dat gelijk aan 32,88%. In 2016 bedroeg het percentage 33,10% en in 2015 maakte 31,86% van het onderwijspersoneel ten minste één keer gebruik van een eendagsziekteverlof.

We zagen de afgelopen jaren een stijging van het aantal dagen eendagsziekteverlof. Om die reden is de bovenstaande tabel met de cijfers vanaf 2013 opgenomen, om de vergelijking met de voorgaande jaren te kunnen maken over een periode van 5 jaar.

In 2017 was het gemiddelde aantal eendagsziekteverloven per personeelseenheid gelijk aan 0,62. In 2016 was dat 0,62; in 2015 ging het om een gemiddeld aantal van 0,59.

2.2.2. Eendagsziekteverloven per onderwijsniveau

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven per onderwijsniveau door het aantal personeelsleden in het betrokken onderwijsniveau. Zo kunnen we vaststellen of er verschillen zijn tussen de onderwijsniveaus m.b.t. de opname van eendagsziekte.

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,36	0,60	0,63	0,38	0,85	0,53
Vrouwen	0,36	0,73	0,67	0,42	0,81	0,53
Totaal	0,36	0,68	0,66	0,41	0,81	0,53

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,38	0,65	0,66	0,35	0,96	0,57
Vrouwen	0,39	0,77	0,72	0,45	0,83	0,56
Totaal	0,39	0,72	0,69	0,42	0,84	0,56

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB	Totaal
Mannen	0,38	0,65	0,61	0,41	0,82	0,57
Vrouwen	0,37	0,76	0,67	0,59	0,77	0,55
Totaal	0,38	0,72	0,65	0,54	0,77	0,56

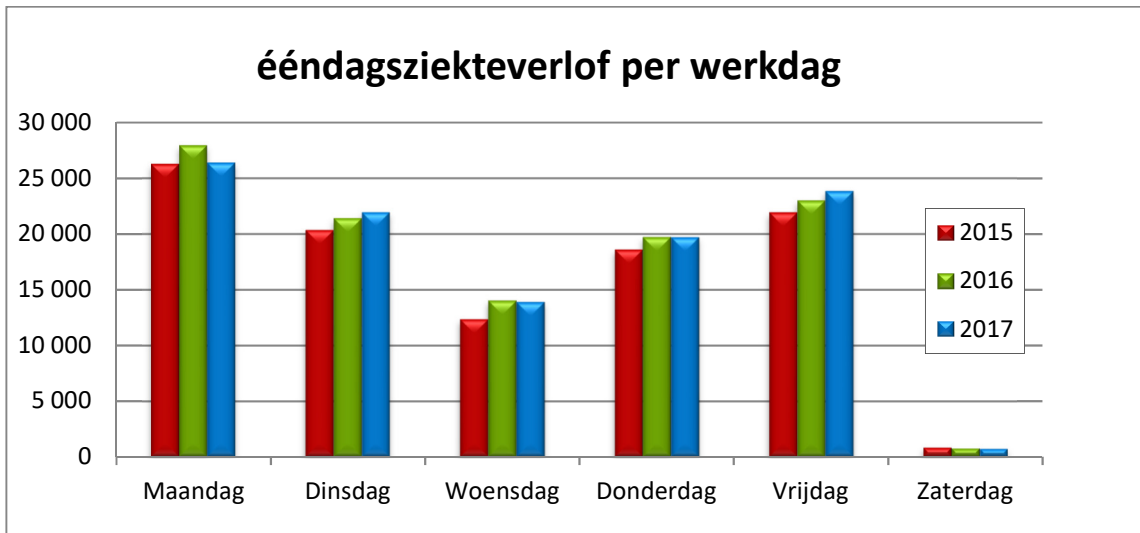
Mannen in het CLB maken het meest gebruik van het eendagsziekteverlof, vrouwen in het basisonderwijs het minst. Los van de verdeling naar geslacht merken we dat de personeelsleden van het CLB het meest gebruik maken van het eendagsziekteverlof.

2.2.3. Eendagsziekteverlof per werkdag:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag
2015	26.220	20.316	12.321	18.566	21.891	822
2016	27.894	21.365	13.972	19.686	22.951	732
2017	26.366	21.916	13.854	19.663	23.805	693

Niet opgenomen: zondagen

Blijkbaar worden de eendagsziekteverloven nog steeds het meest genomen op dagen die aansluiten bij het weekend. In 2015 werd 47,99% van de eendagsziekteverloven opgenomen op een maandag of een vrijdag, in 2016 47,66% en in 2017 47,17%.

2.2.4. Eendagsziekteverlof per leeftijdsgroep

In de onderstaande tabel delen we het aantal eendagsziekteverloven van de leeftijdsgroep door het aantal personeelsleden van de leeftijdsgroep.

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2015	0,33	0,59	0,57	0,51	0,48
2016	0,37	0,62	0,60	0,53	0,51
2017	0,36	0,62	0,59	0,53	0,52

Eendagsziekteverlof komt vooral voor in de leeftijdsgroep 26-35j. Deze groep heeft ook het laagste nulverzuimpercentage, zie pagina 25.

2.3. Ziekte-dagen en vervanging

Sinds enkele jaren volgen wij op in welke mate ziekteverloven leiden tot vervanging van de titularissen. Deze gegevens worden gedistilleerd uit de personeelsdatabank (EPD) van het Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Als we de voorbije jaren bekijken, zien we dat er voor ongeveer 70% van de ziekte-dagen vervangers ingeschakeld worden. De voorbije jaren valt vooral de toename van het aantal vervangers op. Dat hangt zeker samen met de maatregel die de vervanging van korte afwezigheden mogelijk maakt in het basisonderwijs, maar het kan er ook op wijzen, dat men voor een afwezigheid wegens ziekte van één personeelslid soms meer dan één vervanger moet zoeken.

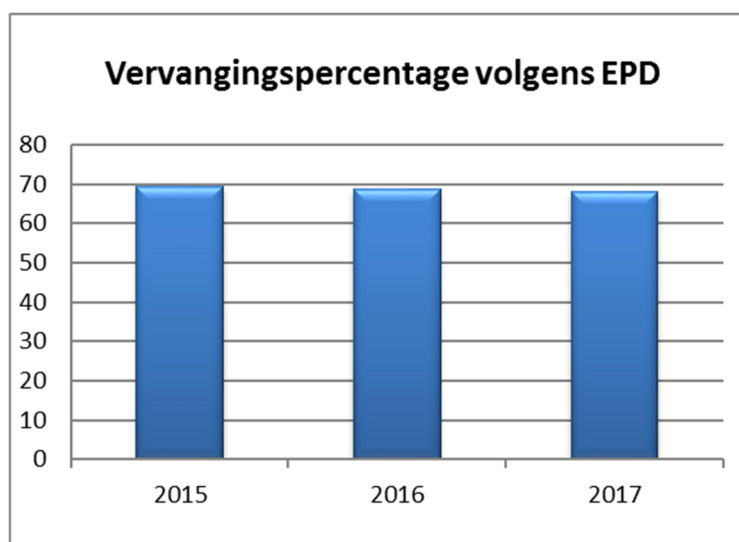
Volgens de personeelsdatabank EPD werden er in **2017** 1.918.427 dagen vervangen door 33.769 personen.

In **2016**: 1.907.186 dagen en 32.875 vervangers

In **2015**: 1.794.281 dagen en 31.176 vervangers

Volgens EPD wordt er 68,16% van het totale aantal ziekte-dagen vervangen (in 2016: 68,82%; in 2015: 69,48%)

In 2017 werden er meer dagen vervangen door meer vervangers, maar het percentage vervangen ziekte-dagen daalde. Het wordt blijkbaar steeds moeilijker om voldoende vervangers te vinden.

3 Ziekteverzuimpercentage en nulverzuim

3.1. Ziekteverzuimpercentage

Het ziekteverzuim is het aantal ziektedagen dat de personeelsleden gespreid over het jaar opnemen. Het 'ziekteverzuimpercentage' wordt als volgt berekend:

$$\frac{\text{totaal aantal ziektedagen} \times 100}{\text{totaal aantal personeelseenheden} \times 365 \text{ (of 366)}}$$

Dat percentage geeft weer hoeveel procent van de dagen in een jaar een personeelslid gemiddeld afwezig is wegens ziekte.

Traditioneel wordt in alle sectoren het ziekteverzuimpercentage berekend op basis van het totale aantal dagen in het jaar, zonder rekening te houden met op te nemen vakantiedagen. Ook in de privésector en bij overheidsdiensten kan dat aantal vakantiedagen uiteenlopen. Doordat in het onderwijs het aantal dagen vakantie relatief groot is en in deze perioden het ziekteverzuim significant lager is, moeten we ervan uitgaan dat het ziekteverzuimpercentage voor het onderwijspersoneel daardoor positief beïnvloed wordt. Dat aspect maakt een vergelijking met andere sectoren moeilijk.

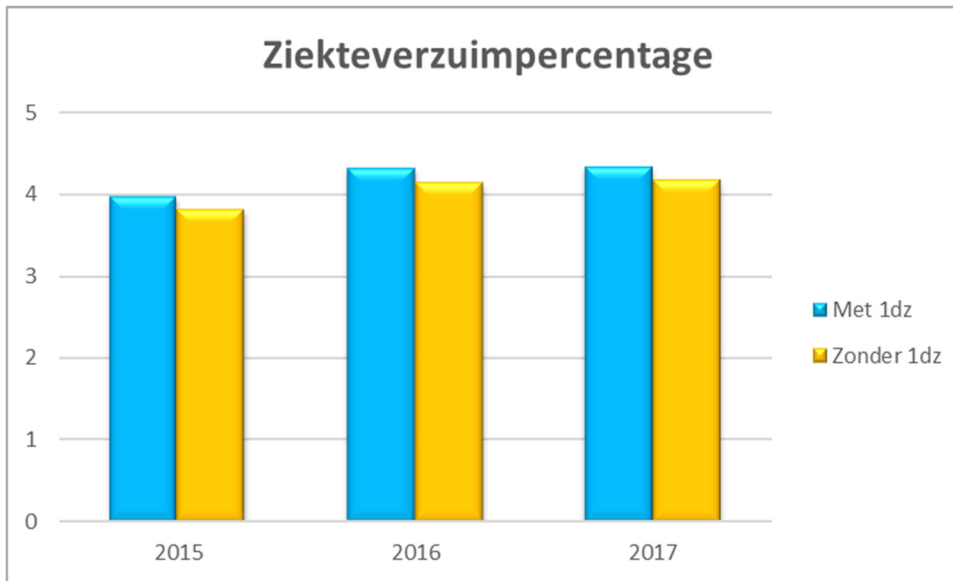
In 2017 was het ziekteverzuimpercentage 4,35% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,18% zonder eendagsziekteverloven.

In 2016 was het ziekteverzuimpercentage 4,32% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 4,15% zonder eendagsziekteverloven.

In 2015 was het ziekteverzuimpercentage 3,98% (met eendagsziekteverloven inbegrepen) en 3,82% zonder eendagsziekteverloven.

Bovenstaande gegevens kunnen als volgt samengevat worden.

	Met 1dz	Zonder 1dz
2015	3,98%	3,82%
2016	4,32%	4,15%
2017	4,35%	4,18%

Daaruit moeten we concluderen dat het ziekteverzuimpercentage in 2017 het hoogste was van de laatste jaren, maar de stijging is zeer gering.

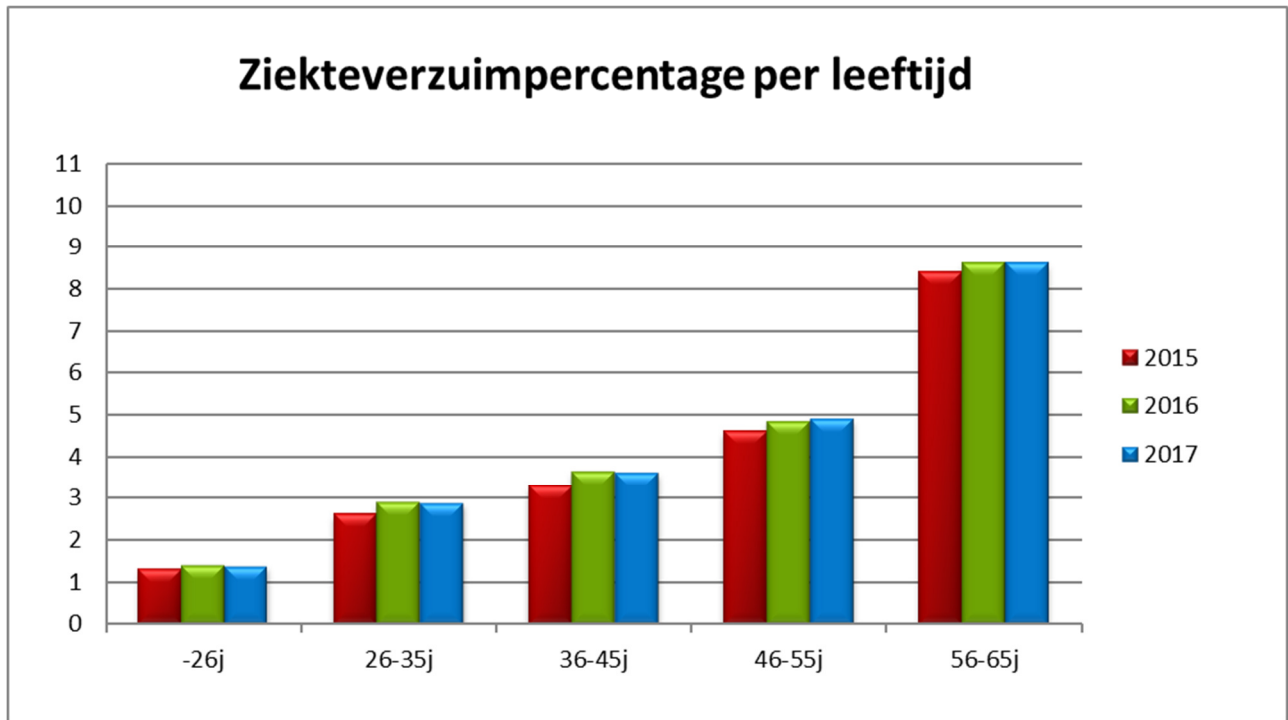
Verder in dit rapport bedoelen we met het ziekteverzuimpercentage steeds het percentage met eendags-ziekteverloven inbegrepen.

3.1.1. Ziekteverzuimpercentage per leeftijdsgroep

	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
2015	1,30%	2,61%	3,29%	4,61%	8,40%
2016	1,43%	2,93%	3,66%	4,83%	8,61%
2017	1,40%	2,88%	3,61%	4,92%	8,61%

Over de jaren heen zien we dat het ziekteverzuimpercentage opmerkelijk stijgt met de leeftijd.

In vergelijking met het voorbije jaar stijgt het ziekteverzuimpercentage in 2017 enkel in de leeftijdsgroep 46-55j.

3.1.2. Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,56%	3,65%	2,51%	2,99%	3,19%
Vrouwen	4,24%	4,27%	3,55%	4,19%	3,68%
Totaal	4,15%	4,05%	3,13%	3,80%	3,63%

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,76%	3,71%	2,58%	2,84%	4,14%
Vrouwen	4,61%	4,63%	3,50%	4,38%	4,01%
Totaal	4,50%	4,31%	3,13%	3,90%	4,02%

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	3,79%	3,64%	2,36%	2,97%	3,71%
Vrouwen	4,63%	4,65%	3,71%	4,67%	4,48%
Totaal	4,52%	4,29%	3,17%	4,15%	4,40%

Het ziekteverzuim per niveau stijgt het felst in het CLB, met 0,38%.

3.1.3. Ziekteverzuimpercentage in het buitengewoon onderwijs

2015	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	5,67%	3,41%	4,73%
Vrouwen	5,10%	4,21%	4,55%
Totaal	5,11%	4,10%	4,61%

2016	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	3,16%	3,88%	4,44%
Vrouwen	4,80%	4,58%	5,04%
Totaal	4,75%	4,49%	4,85%

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	4,02%	4,33%	4,53%
Vrouwen	5,10%	4,68%	4,90%
Totaal	5,07%	4,64%	4,40%

Het percentage is gestegen voor de groepen buitengewoon kleuteronderwijs en buitengewoon lager onderwijs in vergelijking met 2016. De stijging is het grootst bij mannen in het buitengewoon kleuteronderwijs.

3.1.4. Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,46%	3,94%	3,29%	3,85%	2,26%	3,04%	19,72%
Vrouwen	4,22%	4,32%	4,24%	4,23%	4,05%	3,69%	10,36%
Totaal	4,02	4,14%	4,19%	4,12%	3,77%	3,62%	12,78%

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,55%	4,10%	3,27%	3,87%	2,58%	3,94%	16,90%
Vrouwen	4,55%	4,91%	4,46%	4,60%	4,60%	3,93%	14,47%
Totaal	4,29%	4,54%	4,40%	4,41%	4,29%	3,93%	15,08%

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	3,49%	4,19%	3,89%	3,96%	2,90%	3,46%	17,53%
Vrouwen	4,58%	5,05%	4,64%	4,82%	4,64%	4,31%	13,02%
Totaal	4,30%	4,67%	4,60%	4,59%	4,39%	4,23%	14,26%

Er is een uitschieter bij het meesters-, vak- en dienstpersoneel. We noteren daarbij dat het om een uitdovende en beperkte personeelscategorie gaat (190 personeelsleden) met een groter aandeel oudere personeelsleden. Voor het overige zien we een opmerkelijke stijging bij het mannelijk paramedisch personeel van 0,62%.

3.1.5. Ziekteverzuimpercentage per net

2015	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,13%	3,50%	3,96%	3,26%
Vrouwen	4,63%	4,42%	4,25%	2,41%
Totaal	4,50%	4,20%	4,13%	3,84%

2016	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,13%	3,50%	4,10%	3,40%
Vrouwen	4,94%	4,68%	4,53%	4,40%
Totaal	4,73%	4,41%	4,35%	4,16%

2017	GO!	Gesubsidieerd gemeentelijk onderwijs	Gesubsidieerd provinciaal onderwijs	Gesubsidieerd vrij onderwijs
Mannen	4,06%	3,41%	4,09%	3,39%
Vrouwen	5,00%	4,79%	5,05%	4,42%
Totaal	4,76%	4,47%	4,65%	4,17%

Het ziekteverzuim van het gesubsidieerd vrij onderwijs is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,35%. Het ziekteverzuim van het Gemeenschapsonderwijs is een stuk hoger dan het gemiddelde van 4,35%.

3.1.6. Ziekteverzuimpercentage per onderwijsniveau per net

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,49%	4,69%	2,95%	4,01%	4,44%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,40%	4,64%	3,16%	4,56%	4,86%
Gesubs. provinciaal ond.	4,10%	4,40%	-	3,36%	1,78%
Gesubs. vrij onderwijs	3,95%	3,79%	2,02%	3,62%	3,29%

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,84%	4,80%	3,45%	4,06%	4,92%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,71%	4,95%	3,10%	3,87%	5,22%
Gesubs. provinciaal ond.	4,70%	4,59%	-	3,51%	2,63%
Gesubs. vrij onderwijs	4,31%	4,08%	2,72%	3,88%	3,64%

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
GO!	4,90%	4,79%	3,12%	4,09%	4,94%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,77%	4,90%	3,16%	4,43%	6,09%
Gesubs. provinciaal ond.	4,55%	4,72%	-	4,54%	2,44%
Gesubs. vrij onderwijs	4,32%	4,06%	4,02%	4,05%	4,11%

Voor het basisonderwijs zit alleen het gesubsidieerd vrij onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het basisonderwijs van 4,52 % (zie rubriek 3.1.2) Voor het secundair onderwijs zit alleen het gesubsidieerd vrij onderwijs onder het algemeen gemiddelde ziekteverzuimpercentage van het secundair onderwijs van 4,29%.

3.1.7. Ziekteverzuimpercentage per onderwijscategorie per net

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,36%	5,46%	4,49%	4,87%	4,29%	4,28%	12,78%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,21%	4,85%	4,40%	3,88%	3,73%	4,77%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,15%	2,34%	3,17%	3,98%	6,74%	1,97%	-
Gesubs. vrij onderwijs	3,86%	3,59%	4,01%	3,86%	3,60%	3,32%	-

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,59%	4,89%	4,86%	4,88%	5,14%	4,63%	15,08%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,37%	5,14%	5,01%	4,33%	4,24%	4,92%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,36%	2,52%	4,55%	3,78%	7,54%	2,56%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,17%	4,29%	3,99%	4,25%	3,98%	3,64%	-

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
GO!	4,60%	5,49%	5,17%	5,09%	5,16%	4,66%	14,26%
Gesubs. gemeentel. ond.	4,42%	4,90%	5,31%	4,62%	4,35%	5,84%	-
Gesubs. provinciaal ond.	4,64%	5,35%	3,61%	4,80%	6,75%	0,90%	-
Gesubs. vrij onderwijs	4,16%	4,33%	4,16%	4,35%	4,12%	4,01%	-

Een opmerkelijke stijger is het provinciaal directiepersoneel. Het gaat om een verschil van 2,83%.

3.1.8. Ziekteverzuimpercentage in de Vlaamse centrumsteden en Brussel

Het gaat om het ziekteverzuimpercentage van de personeelsleden van de onderwijsinstellingen van de hieronder vermelde steden.

	Basisonderwijs		Secundair onderwijs	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Aalst	4,83%	5,35%	4,09%	4,98%
Antwerpen	3,38%	4,54%	3,24%	4,93%
Brugge	3,26%	4,79%	3,31%	4,94%
Brussel	3,84%	4,52%	3,45%	4,55%
Genk	3,96%	5,64%	4,15%	5,32%
Gent	4,06%	4,60%	3,17%	4,99%
Hasselt	5,85%	5,85%	5,26%	5,30%
Kortrijk	1,92%	4,04%	3,55%	4,24%
Leuven	2,93%	4,91%	3,26%	4,78%
Mechelen	4,72%	4,43%	4,48%	5,02%
Oostende	4,17%	5,33%	3,78%	4,74%
Roeselare	2,07%	4,38%	3,12%	3,44%
Sint-Niklaas	3,37%	4,46%	3,28%	3,96%
Turnhout	8,71%	4,59%	3,54%	4,41%

Brussel: Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Percentage hoger dan het percentage voor basis- of secundair onderwijs (zie 3.1.2)

De top 5: Turnhout basisonderwijs mannen, Hasselt basisonderwijs mannen, Hasselt basisonderwijs vrouwen, Genk basisonderwijs vrouwen, en Aalst basisonderwijs vrouwen.

Genk, Hasselt, Aalst en Oostende zijn de centrumsteden waarbij de vier categorieën hoger scoren dan het gemiddelde.

Opmerkelijk is dat bij de drie grootsteden Gent in twee categorieën onder het gemiddelde scoort, Brussel en Antwerpen in drie categorieën.

3.2. Nulverzuim

Het nulverzuimpercentage is het percentage personeelsleden dat in de loop van het jaar niet ziek geweest is. Dat wil zeggen: hoe hoger het nulverzuimpercentage, hoe meer personeelsleden nooit afwezig zijn wegens ziekte.

De algemeen aanvaarde norm door controlefirma's is hier 50%. Dat betekent dat men ervan uitgaat dat in ondernemingen de helft van alle personeelsleden geen enkele dag ziek is tijdens een jaar.

Als de eendagsziekteverloven meegeteld worden, is er voor het Vlaamse onderwijs een nulverzuimpercentage in 2017 van 42,72% (in 2016: 42,30%; in 2015: 44,19%). Ruim vier op tien onderwijspersoneelsleden is geen enkele dag ziek geweest is in 2017.

Het nulverzuimpercentage zonder het meerekenen van eendagsziekteverloven is 58,65% (57,89% in 2016; 59,58% in 2015).

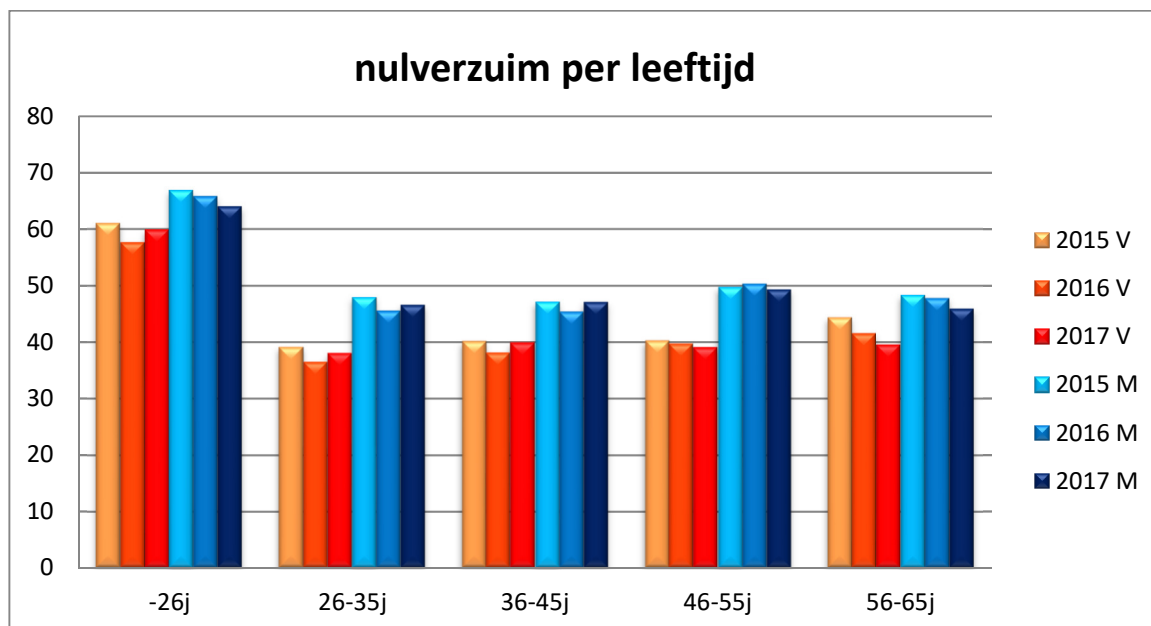
In de volgende tabellen werken we telkens met het nulverzuimpercentage rekening houdend met eendagsziekteverloven.

3.2.1. Nulverzuimpercentage per leeftijdsgroep

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	66,80%	47,90%	47,12%	49,71%	48,29%
Vrouwen	61,00%	39,09%	40,14%	40,22%	44,31%
Totaal	62,19%	41,08%	41,84%	42,72%	45,74%

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	65,74%	45,51%	45,35%	50,24%	47,72%
Vrouwen	57,59%	36,43%	38,09%	39,64%	41,48%
Totaal	59,26%	38,45%	39,86%	42,38%	43,68%

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	63,95%	46,50%	47,03%	49,24%	45,85%
Vrouwen	59,85%	38,04%	39,88%	39,05%	39,47%
Totaal	60,68%	39,92%	41,62%	41,62%	41,62%

Het nulverzuimpercentage is het hoogst in de leeftijdscategorie van -26j, zowel bij de mannen als bij de vrouwen. Daarnaast zien we ook dat het nulverzuimpercentage bij mannen hoger is dan bij vrouwen. Het nulverzuimpercentage is het laagst in de leeftijdsgroep 26-35j.

3.2.2. Nulverzuim per provincie

2015	Antwerpen	VI-Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	47,89%	48,78%	47,92%	48,98%	55,11%
Vrouwen	40,64%	40,47%	41,90%	41,80%	48,20%
Totaal	42,42%	42,50%	43,51%	43,63%	50,14%

2016	Antwerpen	VI-Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	46,38%	48,19%	47,45%	47,93%	53,73%
Vrouwen	38,43%	38,18%	39,38%	39,66%	46,71%
Totaal	40,36%	40,61%	41,50%	41,75%	48,65%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	46,54%	45,46%	48,86%	47,93%	48,02%	54,11%
Vrouwen	39,12%	39,20%	37,26%	40,28%	40,37%	47,19%
Totaal	40,90%	40,66%	40,29%	42,26%	42,28%	49,06%

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft het laagste nulverzuimpercentage.

De provincie West-Vlaanderen noteert het hoogste nulverzuimpercentage.

4 Uitdieping van de ziektedagen

4.1. Gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid

Onder punt 2.1.2 werd al aangehaald dat in 2017 het gemiddelde aantal ziektedagen per personeelslid 15,87 dagen bedroeg. Dat gaan we nu verder in detail bekijken.

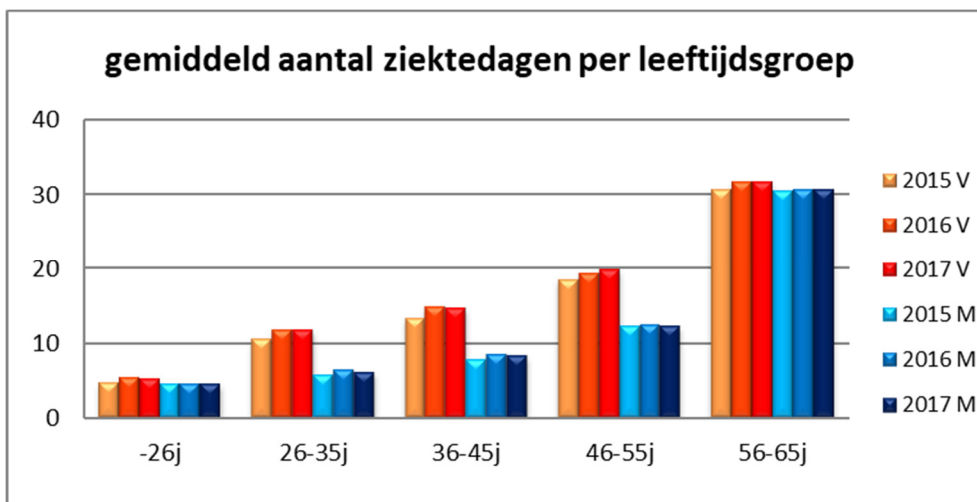
4.1.1. Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,65	5,78	7,91	12,28	30,59
Vrouwen	4,75	10,61	13,31	18,45	30,70

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,59	6,41	8,59	12,45	30,70
Vrouwen	5,38	11,88	14,86	19,40	31,84

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	4,62	6,07	8,37	12,30	30,76
Vrouwen	5,23	11,76	14,68	19,86	31,78

We zien dat het aantal ziektedagen stijgt met de leeftijd. In alle leeftijdsgroepen zijn de vrouwen gemiddeld meer dagen afwezig dan de mannen.

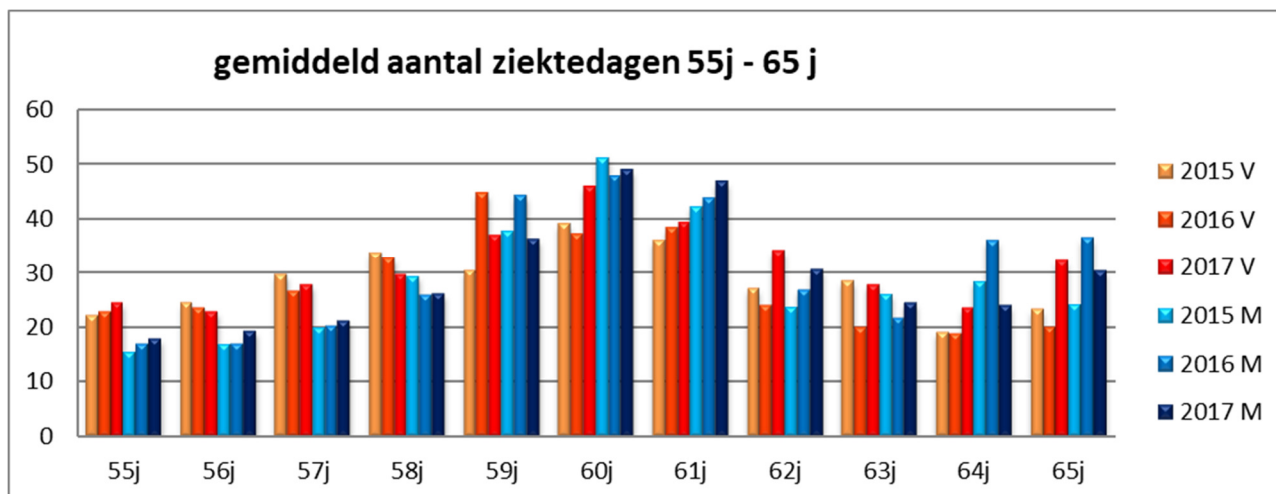
Wij geven hier ook de cijfers per leeftijd van 55 tot 65 jaar:

2015	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	15,57	16,97	19,85	29,40	37,95	51,30	42,30	23,74	26,14	28,43	24,24
Vrouwen	22,15	24,48	29,71	33,60	30,25	39,13	36,01	27,07	28,54	19,08	23,22

2016	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	16,95	16,97	20,26	25,82	44,25	47,67	43,67	26,68	21,50	35,95	36,38
Vrouwen	22,72	23,45	26,67	32,71	44,70	37,18	38,25	24,05	19,90	18,84	19,86

2017	55j	56j	57j	58j	59j	60j	61j	62j	63j	64j	65j
Mannen	17,85	19,22	21,05	26,01	36,33	48,87	46,91	30,56	24,44	24,06	30,43
Vrouwen	24,37	22,73	27,62	29,71	36,95	45,92	39,35	34,16	27,70	23,51	32,30

Bij de mannen is het gemiddelde aantal ziekte-dagen het hoogst op de leeftijd van 60 jaar, bij de vrouwen ook.

4.1.2. Gemiddeld aantal ziekte-dagen per provincie

2015	Antwerpen	Vl- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	12,74	12,56	10,31	17,20	12,09	11,25
Vrouwen	15,87	15,51	13,72	17,80	14,77	13,79

2016	Antwerpen	Vl- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	12,93	13,08	11,02	16,23	12,75	12,08
Vrouwen	17,15	16,65	15,40	18,64	16,29	14,96

2017	Antwerpen	Vl- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13,21	13,08	11,04	15,52	12,58	11,78
Vrouwen	17,35	16,81	16,00	18,80	16,41	15,13

Limburg blijft de provincie met het grootste gemiddeld aantal ziekte-dagen. Bij de vrouwen stijgt het gemiddelde aantal ziekte-dagen overall, bij de mannen enkel in Antwerpen en in het Brussels Hoofdstedelijk gewest.

4.1.3. Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per leeftijdsgroep

We kijken hier naar de groep van de oudste personeelsleden, omdat die de meest relevante gegevens bevatten.

leeftijdsgroep 56-65 j:

2015	Antwerpe	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	31,70	33,46	15,68	43,70	25,75	27,16
Vrouwen	31,72	32,42	23,14	38,66	26,65	28,45

2016	Antwerpe	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	30,45	36,08	18,10	42,26	26,73	27,10
Vrouwen	33,65	31,70	26,07	37,89	28,90	29,21

2017	Antwerpe	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	31,28	33,11	24,97	39,13	27,60	27,59
Vrouwen	33,48	29,94	29,93	36,60	29,77	29,49

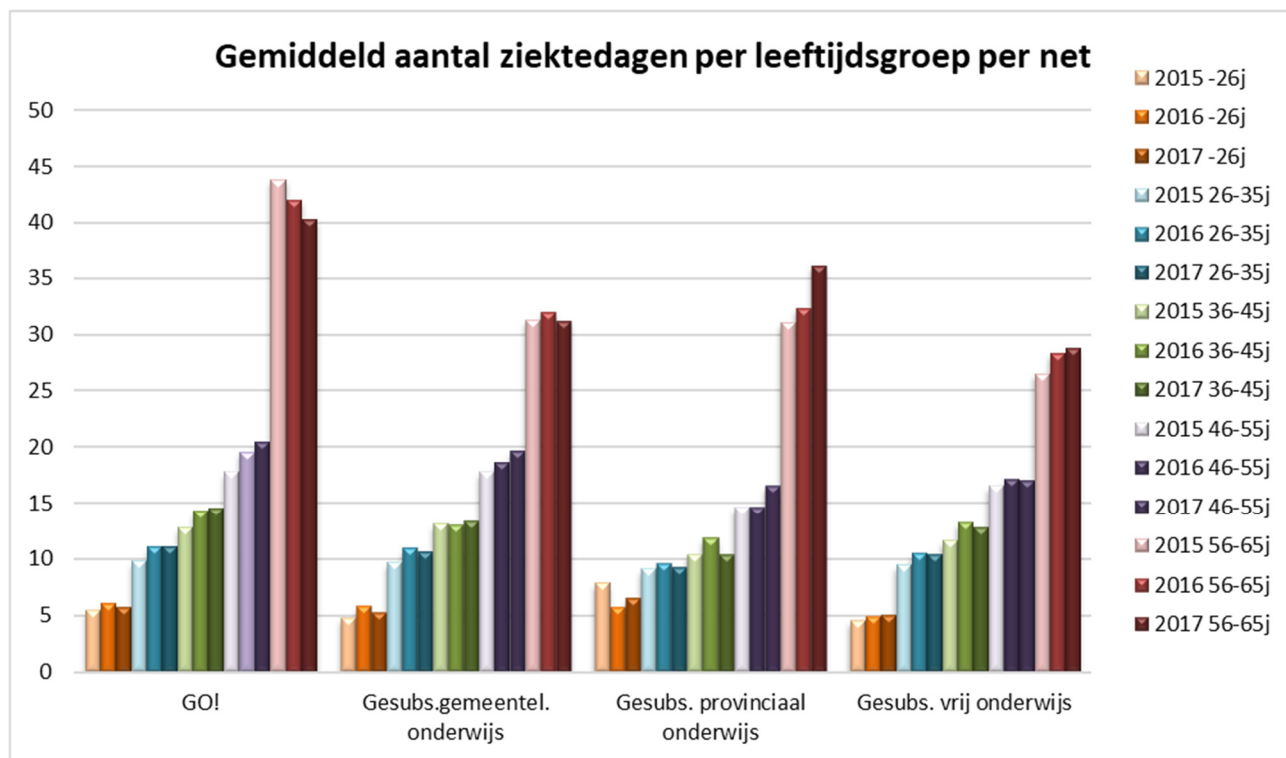
4.1.4. Gemiddeld aantal ziektedagen per leeftijdsgroep per net

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	5,46	9,79	12,68	17,71	43,91
Gesubs. Gemeentel. Ond.	4,71	9,60	13,10	17,79	31,33
Gesubs. Provinciaal ond.	7,79	9,09	10,34	14,51	31,14
Gesubs. Vrij onderwijs	4,47	9,41	11,54	16,51	26,50

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	6,02	11,03	14,19	19,52	42,05
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,78	10,95	13,00	18,53	31,99
Gesubs. Provinciaal ond.	5,68	9,52	11,79	14,50	32,34
Gesubs. Vrij onderwijs	4,82	10,47	13,19	17,05	28,30

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
GO!	5,61	11,02	14,47	20,41	40,35
Gesubs. Gemeentel. Ond.	5,14	10,59	13,30	19,54	31,22
Gesubs. Provinciaal ond.	6,46	9,22	10,34	16,50	36,07
Gesubs. Vrij onderwijs	4,92	10,35	12,75	16,99	28,85

Het Gemeenschapsonderwijs heeft in de leeftijdsgroep 56-65j het hoogste gemiddeld aantal ziektedagen.

4.1.5. Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net

2015	Antwerpen	Vl-Brabant	BHV	Limburg	O-Vl	W-Vl
GO!	15,83	15,13	13,36	21,23	15,69	16,98
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,17	15,59	15,90	15,59	14,85	12,24
Gesubs. Provinciaal ond.	13,94	24,75	35,96	15,96	13,84	9,61
Gesubs. Vrij onderwijs	14,54	14,28	11,53	16,95	13,41	12,10

2016	Antwerpen	Vl-Brabant	BHV	Limburg	O-Vl	W-Vl
GO!	16,94	16,68	14,71	20,87	16,77	17,20
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,91	16,77	16,10	15,16	16,07	12,57
Gesubs. Provinciaal ond.	14,24	28,75	35,25	16,00	14,11	17,92
Gesubs. Vrij onderwijs	15,67	14,97	13,23	17,69	14,89	13,46

2017	Antwerpen	Vl-Brabant	BHV	Limburg	O-Vl	W-Vl
GO!	16,99	15,77	14,86	20,99	17,21	17,82
Gesubs. Gemeentel. Ond.	16,53	17,12	16,72	15,87	16,90	13,23
Gesubs. Provinciaal ond.	17,56	26,43	26,75	15,75	16,15	14,64
Gesubs. Vrij onderwijs	16,06	15,41	14,04	17,50	14,51	13,27

Uitschieter: Gesubsidieerd provinciaal onderwijs in Vlaams-Brabant en BHV.

4.1.6. Gemiddeld aantal ziektedagen per provincie per net voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2015	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	41,46	49,88	21,98	58,45	37,90	50,91
Gesubs. Gemeentel. Ond.	33,20	31,75	35,96	38,10	30,74	19,54
Gesubs. Provinciaal ond.	26,55	80,53	0,00	35,31	24,09	21,25
Gesubs. Vrij onderwijs	28,80	26,95	15,85	35,85	22,35	22,81

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	41,76	45,79	26,07	51,55	38,80	44,46
Gesubs. Gemeentel. Ond.	33,57	35,88	33,14	38,13	29,41	20,94
Gesubs. Provinciaal ond.	27,07	74,36	9,58	33,84	29,24	34,43
Gesubs. Vrij onderwijs	30,16	27,58	18,36	36,73	25,12	25,17

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
GO!	39,57	33,02	25,39	49,81	40,69	45,78
Gesubs. Gemeentel. Ond.	30,20	36,77	34,34	30,67	31,98	23,91
Gesubs. Provinciaal ond.	33,96	90,75	11,67	34,12	34,63	25,62
Gesubs. Vrij onderwijs	31,91	26,92	29,12	35,29	25,23	25,29

Hier merken we duidelijk dezelfde patronen als in de cijfers voor alle leeftijdsgroepen samen.

Het gesubsidieerd provinciaal onderwijs in Vlaams-Brabant heeft voor deze groep 56 – 65 jaar een gemiddelde van meer dan 50 ziektedagen.

4.1.7. Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,63	14,40	12,01	14,05	8,26	11,08	71,97	12,80
Vrouwen	15,39	15,77	15,48	15,43	14,78	13,46	37,83	15,37

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,95	14,98	11,93	14,11	9,43	14,38	61,69	13,13
Vrouwen	16,61	17,92	16,27	16,80	16,78	14,34	52,81	16,64

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	12,73	15,29	14,20	14,46	10,58	12,63	63,97	12,99
Vrouwen	16,71	18,43	16,94	17,58	16,95	15,72	47,52	16,83

De hoogste scores vinden we bij MVD-personeel, gevolgd door het directiepersoneel.

Op vraag van de onderwijspartners maken we een uitsplitsing voor het onderwijzend en directiepersoneel voor het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenonderwijs:

2015	Ond	Dir
Basis	15,16	16,25
Secundai	14,63	14,21
DKO	11,59	10,31
VO	13,63	8,79

2016	Ond	Dir
Basis	16,29	18,63
Secundai	15,62	13,73
DKO	11,55	9,46
VO	14,20	7,50

2017	Ond	Dir
Basis	16,36	18,62
Secundai	15,50	14,82
DKO	11,51	9,30
VO	15,17	12,99

We merken op dat het directiepersoneel in het basisonderwijs in 2017 het hoogst scoort qua gemiddeld aantal ziektedagen en ten opzichte van 2016 is de grootste stijger directiepersoneel volwassenonderwijs.

5 Epidemiologisch rapport

5.1. Top 5 ziektedagen en ziektegevallen per aandoening

De controlefirma stelt ook de ziektecijfers opgedeeld volgens de diagnosegroepen ter beschikking. We vermelden niet alle diagnosegroepen. We maken een top 5 met de meest voorkomende aandoeningen.

5.1.1. Top 5 ziektedagen

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2015)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,20%	Psychosociaal	34,56%
Gewrichten	10,31%	Gewrichten	9,09%
Rug	6,71%	Rug	6,85%
Griep	5,49%	Gynaecologisch	6,32%
Maag-Darm	4,21%	Griep	5,90%
Totaal	66,93%	Totaal	62,72%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,77%	Psychosociaal	37,09%
Gewrichten	10,83%	Gewrichten	8,42%
Rug	7,11%	Rug	6,71%
Griep	5,05%	Gynaecologisch	6,37%
Ledematen	4,12%	Griep	5,46%
Totaal	67,88%	Totaal	64,06%

Top 5 van het totale % ziektedagen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	40,36%	Psychosociaal	38,67%
Gewrichten	10,62%	Gewrichten	8,68%
Rug	6,85%	Gynaecologisch	6,23%
Griep	4,93%	Rug	5,96%
Maag-Darm	4,02%	Griep	5,05%
Totaal	66,78%	Totaal	64,59%

We zien in 2017 dat psychosociale aandoeningen veruit de meeste ziektedagen opeisen. In 2017 was 39,01% van de ziektedagen veroorzaakt door een psychosociale oorzaak, terwijl in 2016 psychosociale aandoeningen aan de basis lagen voor 37,90% van de ziektedagen. In 2015 was dat 35,79%

5.1.2. Top 5 ziektegevallen

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2015)

Mannen		Vrouwen	
Griep	14,18%	Griep	15,02%
Psychosociaal	7,16%	Psychosociaal	8,71%
Maag-Darm	5,23%	Maag-Darm	6,06%
Neus, keel, oren	3,65%	Neus, keel, oren	5,51%
Rug	3,47%	Rug	3,41%
Totaal	33,69%	Totaal	38,70%
1dz	52,74%	1dz	44,46%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Griep	12,87%	Griep	14,29%
Psychosociaal	7,34%	Psychosociaal	9,46%
Maag-Darm	5,70%	Maag-Darm	6,79%
Rug	3,67%	Neus,keel, oren	5,57%
Neus, keel, oren	3,53%	Rug	3,41%
Totaal	33,12%	Totaal	39,51%
1dz	53,38%	1dz	44,42%

Top 5 van het totale % ziektegevallen per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Griep	12,70%	Griep	13,33%
Psychosociaal	7,36%	Psychosociaal	9,93%
Maag-Darm	5,58%	Maag-Darm	6,54%
Neus, keel, oren	3,65%	Neus,keel, oren	5,39%
Rug	3,56%	Rug	3,24%
Totaal	32,86%	Totaal	38,43%
1dz	53,62%	1dz	45,09%

Eéndagsziekteverlof (1dz) wordt beschouwd als een categorie van ziektegevallen, maar hieraan wordt geen aandoening gekoppeld omdat er geen attest door een dokter moet worden ingevuld.

5.2. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening

5.2.1. Ziekteverzuim wegens psychosociale aandoening per leeftijdsgroep

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	9,09%	22,56%	34,99%	38,27%	48,30%
Vrouwen	13,11%	27,16%	34,91%	34,16%	42,70%

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	9,69%	22,28%	34,60%	39,99%	49,48%
Vrouwen	17,46%	31,22%	39,34%	35,60%	43,72%

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	15,93%	24,50%	35,05%	39,73%	47,28%
Vrouwen	23,18%	33,49%	40,72%	37,70%	43,12%

Als we de gegevens vergelijken per leeftijdscategorie blijkt dat psychosociale ziekte-dagen zich vooral voordoen bij de oudere leeftijdsgroepen.

Hierna volgen de cijfers voor de leeftijdsgroep van 56 tot en met 65 jaar en de leeftijdsgroep van 46 tot en met 55 jaar. De gegevens worden opgedeeld per provincie.

5.2.1.1 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 56-65 jaar

2015	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	50,46%	46,79%	58,93%	57,24%	38,15%	43,73%	48,30%
Vrouwen	45,27%	44,67%	40,57%	45,85%	38,06%	38,72%	42,67%

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	52,09%	46,74%	56,52%	58,52%	41,95%	43,30%	49,41%
Vrouwen	43,13%	49,80%	40,49%	44,50%	42,76%	40,69%	43,69%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	52,01%	48,13%	55,70%	48,80%	45,06%	38,21%	47,22%
Vrouwen	45,97%	48,22%	39,97%	43,28%	38,10%	40,76%	43,12%

5.2.1.2 Percentage dagen psychosociale aandoening voor de leeftijdsgroep 46-55 jaar

2015	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	39,93%	35,89%	55,91%	34,12%	38,58%	36,21%	38,27%
Vrouwen	36,22%	35,32%	37,68%	35,21%	31,96%	30,34%	34,16%

2016	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	36,92%	46,78%	43,93%	37,90%	40,89%	39,29%	39,99%
Vrouwen	38,36%	34,94%	31,01%	36,23%	34,94%	33,45%	35,60%

2017	Antwerpen	VI-Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI	Totaal
Mannen	42,87%	43,02%	44,32%	35,95%	39,58%	35,23%	39,74%
Vrouwen	39,20%	37,39%	36,22%	39,07%	38,09%	33,83%	37,70%

5.2.1.3 Conclusie

44,47% (45,64% in 2016) van de ziekte-dagen per provincie in de leeftijdsgroep 56-65 j en 38,05% (36,39% in 2016) in de leeftijdsgroep 46-55 j is te wijten aan een psychosociale aandoening.

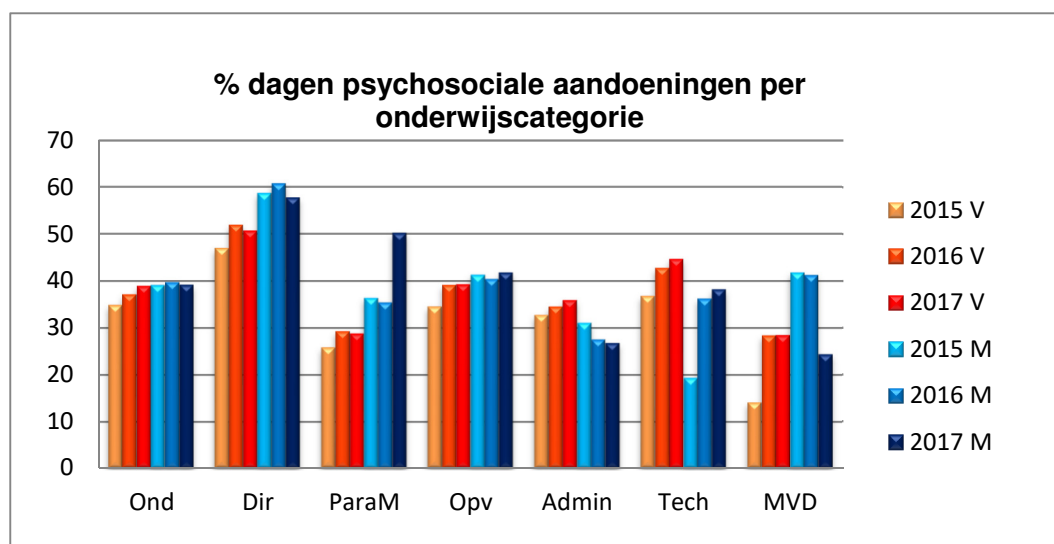
5.2.2. Percentage dagen psychosociale aandoening per onderwijscategorie

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	38,98%	58,60%	36,26%	41,21%	31,03%	19,31%	41,70%	40,15%
Vrouwen	34,79%	46,91%	25,72%	34,44%	32,64%	36,68%	14,03%	34,52%

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,60%	60,63%	35,35%	40,34%	27,44%	36,13%	41,16%	40,74%
Vrouwen	37,05%	51,80%	29,17%	39,02%	34,43%	42,64%	28,25%	37,15%

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD	Totaal
Mannen	39,11%	57,63%	50,09%	41,67%	26,68%	38,11%	24,29%	40,28%
Vrouwen	38,82%	50,56%	28,67%	39,18%	35,81%	44,57%	28,37%	38,67%

Als we de onderwijscategorieën vergelijken, blijkt dat het directiepersoneel duidelijk het hoogste percentage ziekte-dagen heeft als gevolg van een psychosociale aandoening. Er is in die groep een daling in vergelijking met 2016.

5.2.2.1. Vergelijking : directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per leeftijdsgroep

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per leeftijdscategorie t.o.v. van alle onderwijscategorieën:

2015 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	34,92%	34,94%	44,71%
Directiepersoneel	47,34%	49,55%	55,27%

2016 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	38,61%	36,39%	45,68%
Directiepersoneel	52,33%	46,91%	62,94%

2017 psychosociaal	36-45j	46-55j	56-65j
Alle categorieën	39,85%	38,05%	44,49%
Directiepersoneel	50,28%	47,36%	58,68%

Bij het directiepersoneel is vanaf de leeftijdscategorie van 36-45 j het ziekteverzuim van psychosociale aard veel hoger dan het gemiddelde van alle categorieën.

5.2.2.2. Vergelijking directiepersoneel t.o.v. alle categorieën per onderwijsniveau

Percentage van de ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies per onderwijsniveau

2015 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	35,77%	36,07%	31,26%	36,03%	34,37%
Directiepersoneel	52,79%	51,68%	50,03%	36,33%	38,76%

2016 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	38,14%	37,61%	33,59%	39,26%	39,36%
Directiepersoneel	55,99%	55,48%	54,12%	16,47%	34,74%

2017 psychosociaal	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Alle categorieën	39,42%	38,53%	32,98%	40,69%	41,68%
Directiepersoneel	53,47%	53,80%	54,20%	53,38%	28,96%

Het directiepersoneel van deeltijds kunstonderwijs heeft in 2017 het hoogste percentage ziekte-dagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening.

6 Deeltijds werken wegens ziekte

6.1. Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte

Verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) heeft als doel een arbeidsongeschikt personeelslid de kans te bieden om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Het personeelslid neemt – in overleg met zijn behandelende arts - zelf het initiatief om een aanvraag voor VVP-ziekte in te dienen bij het controleorgaan. De controlearts oordeelt of de gezondheidstoestand van het personeelslid het toelaat om het werk gedeeltelijk te hervatten.

Tot eind augustus 2011 konden per aanvraag aan het controleorgaan maximaal 30 dagen VVP-ziekte worden toegestaan. Dat aantal kon eventueel worden verlengd. Per periode van 10 jaar kon een personeelslid maximaal 90 dagen VVP-ziekte opnemen.

Vanaf september 2011 werd er een aangepast systeem ingevoerd. De onderwijspersoneelsleden hebben vanaf dan de mogelijkheid om, onmiddellijk aansluitend op hun afwezigheid wegens ziekte omwille van een ernstige of langdurige ziekte, een verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte aan te vragen met het oog op het volledig hernemen van de opdracht die zij uitoefenden aan de vooravond van hun ziekteverlof.

Die aanvraag moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- de behandelende arts moet het verlof voorschrijven
- het verlof moet onmiddellijk aansluiten op een ziekteverlof, een periode van halftijdse prestaties wegens arbeidsongeval of een beroepsziekte of een periode van wederaanpassing halve dagtaak MEDEX
- de behandelende arts moet de noodzaak tot verminderde prestaties motiveren en bij de start de vooropgestelde datum van volledige werkhervatting vermelden.

Het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte wordt toegestaan voor een periode van maximaal 2 maanden. Als de behandelende arts bij de start voorziet dat het aangewezen is dat het personeelslid gedurende een langere periode slechts met verminderde prestaties kan werken, gaat het controleorgaan op het einde van iedere periode van 2 maanden na of de gezondheidstoestand van het personeelslid de voortzetting van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte nog wettigt.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden verlof met verminderde prestaties wegens ziekte geteld als een volledige periode van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

Volgens de regelgeving is het echter zo dat in het vernieuwde systeem van verminderde prestaties wegens ziekte, voor personeelsleden die nog prestaties leveren tussen 50 en 75% per dag slechts een halve dag ziekteverlof aangerekend wordt. Bij personeelsleden die nog prestaties boven 75% leveren, wordt slechts een vierde van een ziektedag aangerekend.

Het opnemen van VVP-ziekte is maar mogelijk, zolang personeelsleden nog een ziektedag hebben. De opname heeft geen impact op hun salaris; dat wordt doorbetaald overeenkomstig met hun oorspronkelijke onderwijsopdracht.

6.1.1. Algemene gegevens i.v.m. VVP-ziekte

Aanvragen voor VVP-ziekte

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	697	3.291	3.988
2016	751	3.499	4.250
2017	762	3.725	4.487

In 2017 zien we een stijging van het aantal aanvragen VVP-ziekte. Na controle werden er 593 attesten afgekeurd. Er waren 61 gevallen waar een LVVPmed-aanvraag afgekeurd werd, waarop later een VVP-ziekteattest volgde.

Aantal dagen werkelijk genoten VVP-ziekte in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	37.157	166.808	203.965
2016	41.053	185.108	226.161
2017	43.792	195.286	239.078

Wij houden enkel rekening met de werkelijk genoten dagen VVP-ziekte vanaf de datum van goedkeuring.

In 2017 werden 60.502 dagen afgekeurd omwille van verkeerd ingevulde aanvraagformulieren. In 2016 ging het over 59.057 dagen en in 2014 over 57.633 dagen. Het is mogelijk dat er later opnieuw een attest werd ingediend dat wel goedgekeurd werd.

Aantal dagen VVP-ziekte in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de VVP-ziekte-dagen gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	0,76	1,18	1,08
2016	0,85	1,30	1,18
2017	0,91	1,36	1,25

Aantal personen die VVP-ziekte genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	337	1.602	1.939
2016	356	1.744	2.100
2017	360	1.823	2.183

Gemiddeld aantal dagen VVP-ziekte per persoon die VVP-ziekte genoot

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	110,26	104,12	105,19
2016	115,32	106,14	107,70
2017	121,64	107,12	109,52

We stellen vast dat in 2017 het aantal attesten, het aantal dagen VVP-ziekte en het aantal personen die dat verlof genomen hebben, gestegen zijn.

Er zijn 12.917 dagen VVP-ziekte meer dan in 2016, wat overeenkomt met een stijging met 5,71%. Dat komt voornamelijk doordat er meer personen dagen VVP-ziekte genomen hebben, namelijk 83. Qua aantal personen komt dat overeen met een stijging met 3,95%. Het gemiddeld aantal dagen dat personeelsleden VVP-ziekte opnemen is t.a.v. 2016 licht gestegen, een verschil van 1,82 dagen.

6.1.2. Uitdieping gegevens VVP-ziekte**6.1.2.1. Aantal dagen VVP-ziekte per leeftijdsgroep****Absolute gegevens**

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	74	858	4.331	10.532	21.362
Vrouwen	66	16.810	35.690	72.237	42.005

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1.266	7.449	12.653	19.685
Vrouwen	88	18.075	51.040	75.800	40.105

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1.049	7.026	13.164	22.553
Vrouwen	93	21.312	56.800	76.990	40.091

Bij de mannen ligt het grootste aantal dagen VVP-ziekte in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. We zien ook een gevoelige stijging bij de vrouwen in de leeftijdsgroep van 36-45j.

Relatieve gegevens

Relatieve gegevens zijn de dagen VVP-ziekte gerelateerd aan het aantal personeelsleden per categorie, in dit geval de leeftijdsgroep.

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,02	0,07	0,37	0,86	2,34
Vrouwen	0,01	0,41	0,98	2,11	2,59

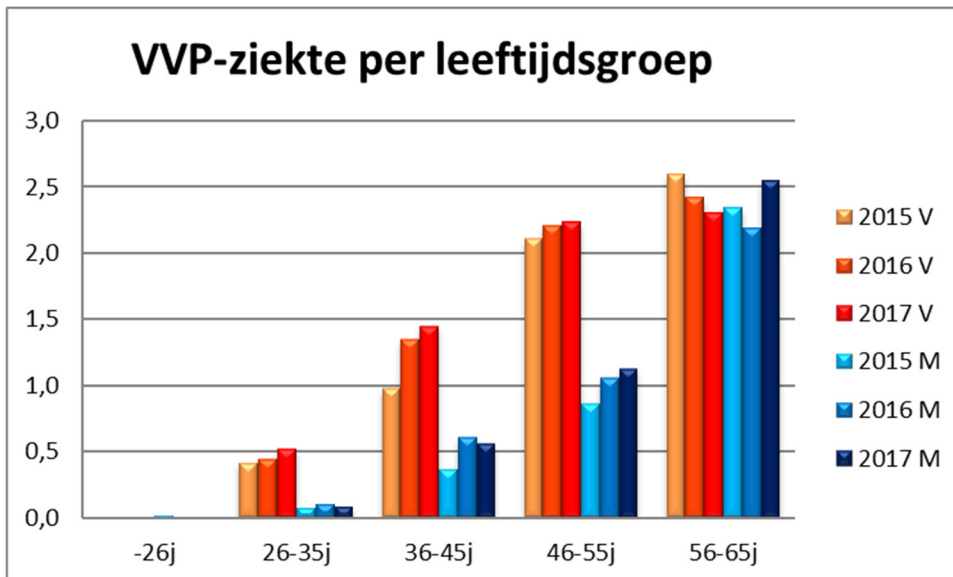
2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,11	0,61	1,06	2,19
Vrouwen	0,01	0,44	1,35	2,20	2,42

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,09	0,56	1,12	2,54
Vrouwen	0,01	0,53	1,44	2,24	2,30

In alle leeftijdsgroepen komt VVP-ziekte meer voor bij de vrouwelijke personeelsleden.

We zien zoals verwacht ook een stijging met de leeftijd, bij vrouwen een stuk eerder dan bij mannen.

We zien een lichte stijging t.a.v. 2016. Deze stijging is het meest opvallend bij mannen in de leeftijdsgroep 56-65j. In de leeftijdscategorie 56-65j is er een daling bij de vrouwen.

6.1.2.2. Aantal dagen VVP-ziekte per provincie

Absolute gegevens

2015	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	9.211	3.882	9.469	8.019	6.576
Vrouwen	44.190	30.189	33.729	33.337	25.363

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	11.783	6.543	9.843	7.772	5.112
Vrouwen	43.416	37.648	35.796	37.006	31.242

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	13.906	6.027	1.343	10.173	6.580	5.763
Vrouwen	46.423	32.444	6.382	34.967	42.420	32.450

Antwerpen is de provincie met de meeste dagen VVP-ziekte voor mannen en vrouwen in absolute cijfers.

Relatieve gegevens

2015	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,70	0,44	1,38	0,76	0,72
Vrouwen	1,09	1,11	1,79	1,08	1,07

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,90	0,74	1,45	0,73	0,56
Vrouwen	1,06	1,37	1,88	1,18	1,31

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	1,07	0,97	0,51	1,52	0,63	0,65
Vrouwen	1,13	1,60	0,85	1,83	1,34	1,36

Relatief gezien zijn mannen en vrouwen in Limburg met grote voorsprong de grootste gebruikers van dagen VVP- ziekte.

6.1.2.3. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	7.424	25.657	1.150	2.504	422
Vrouwen	80.675	72.571	2.575	7.991	2.939

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	9.464	27.855	1.576	1.976	122
Vrouwen	95.072	75.096	3.565	9.017	2.358

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	10.494	29.257	1.706	2.143	192
Vrouwen	106.456	70.915	4.678	8.471	4.766

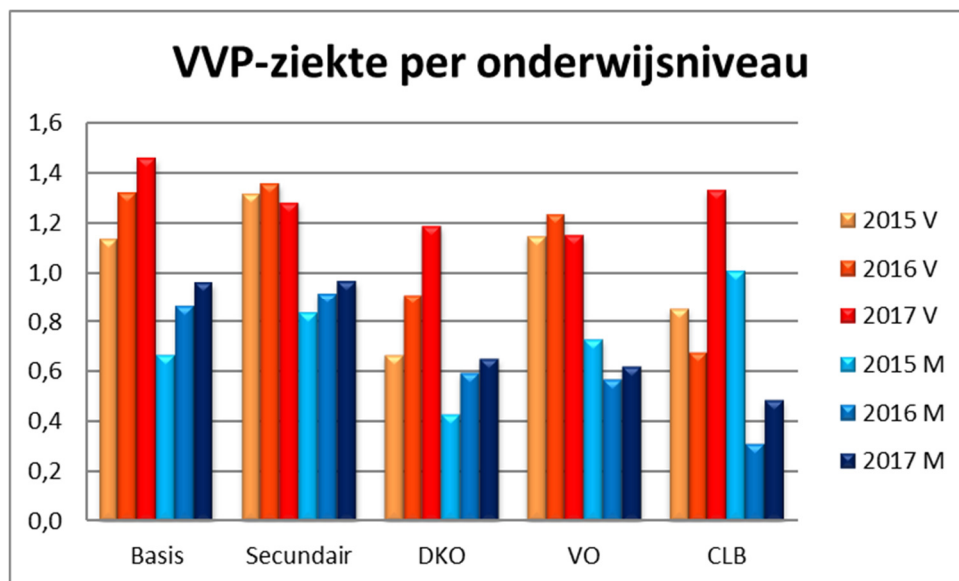
Relatieve gegevens

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,67	0,84	0,43	0,73	1,01
Vrouwen	1,14	1,32	0,67	1,15	0,86

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,86	0,91	0,60	0,57	0,31
Vrouwen	1,32	1,36	0,91	1,23	0,68

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,96	0,97	0,65	0,62	0,49
Vrouwen	1,46	1,28	1,19	1,15	1,33

Relatief gezien maken vrouwen in het basisonderwijs het meest gebruik van de VVP-ziekte in 2017, gevolgd door vrouwen in het CLB.

Buitengewoon onderwijs

Absolute gegevens buitengewoon onderwijs:

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	0	691	2.117
Vrouwen	1.161	8.749	5.861

Relatieve gegevens buitengewoon onderwijs:

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	0	0,52	0,70
Vrouwen	1,71	1,00	0,84

6.1.2.4. Aantal dagen VVP-ziekte per onderwijscategorie

Absolute gegevens

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	31.455	2.847	421	1.992	215	166	61
Vrouwen	137.816	6.694	4.317	9.805	5.722	2.397	0

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	35.774	2.301	705	1.654	563	30	26
Vrouwen	151.527	8.044	5.542	10.655	7.233	2.009	98

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	35.322	4.003	54	3.922	313	178	0
Vrouwen	157.519	10.042	4.278	11.947	7.957	3.537	6

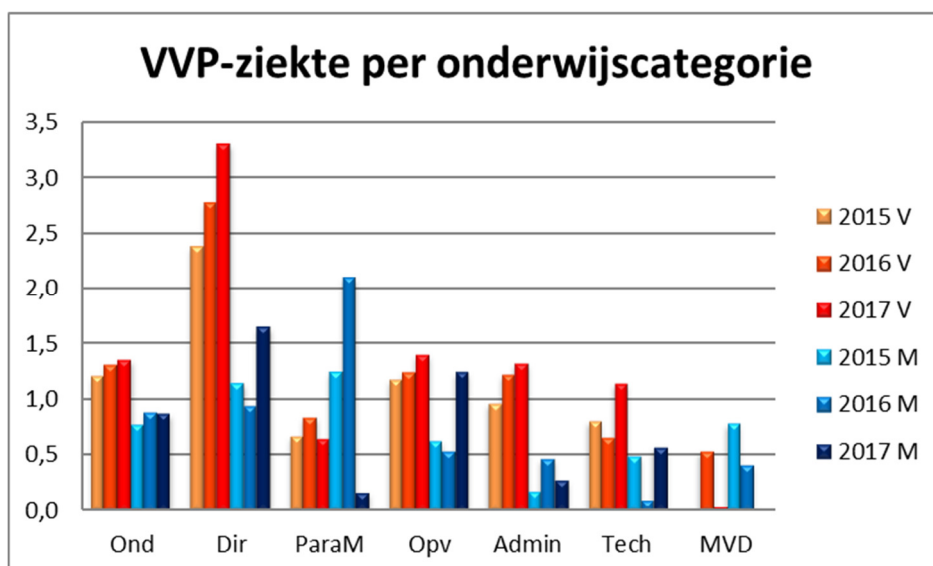
Relatieve gegevens

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,77	1,14	1,25	0,63	0,18	0,49	0,78
Vrouwen	1,21	2,39	0,67	1,18	0,97	0,80	0,00

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,88	0,94	2,10	0,53	0,46	0,10	0,41
Vrouwen	1,31	2,78	0,84	1,24	1,22	0,66	0,54

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	0,86	1,66	0,16	1,25	0,28	0,56	0,00
Vrouwen	1,36	3,31	0,65	1,40	1,32	1,14	0,04

Bij de vrouwen maakt het directiepersoneel het meest gebruik van dagen VVP-ziekte. Bij de mannen ook. Zowel voor directiepersoneel, technisch personeel en MVD-personeel geldt wel de bemerking dat door de beperkte personeelsaantallen bij de mannen de cijfers gevoelig kunnen schommelen van jaar tot jaar.

6.1.2.5. Aantal dagen VVP-ziekte epidemiologisch

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2015)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	14.708	Psychosociaal	60.961
Cardio	3.131	Gynaecologisch	15.243
Gewrichten	2.599	Rug	14.180
Zenuwstelsel	1.720	Zenuwstelsel	10.987
Rug	1.471	Gewrichten	8.948
Totaal	23.629	Totaal	110.319

63,59%

66,14%

Het vermelde percentage van het totaal van de top 5 is het percentage dagen VVP-ziekte t.o.v. het totaal aantal dagen VVP-ziekte van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2016)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	15.528	Psychosociaal	79.403
Gewrichten	2.708	Gynaecologisch	15.326
Rug	2.528	Rug	12.408
Cardio	2.109	Zenuwstelsel	11.474
Zenuwstelsel	2.088	Gewrichten	10.046
Totaal	24.961	Totaal	128.657

60,80%

69,50%

Top 5 VVP-ziekte per aandoening (2017)

Mannen		Vrouwen	
Psychosociaal	15.599	Psychosociaal	77.011
Cardio	2.483	Rug	12.367
Gewrichten	2.431	Gynaecologisch	12.107
Zenuwstelsel	2.304	Zenuwstelsel	10.314
Rug	2.250	Gewrichten	10.073
Totaal	25.067	Totaal	121.872

57,24%

62,41%

Psychosociale aandoeningen zijn bij de dagen VVP-ziekte de belangrijkste oorzaak..

Voor mannen heeft 35,62% van de dagen VVP-ziekte een psychosociale oorsprong, voor vrouwen is het 39,43%, samen 38,74%. Het totaal percentage ligt lager dan het percentage ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 39,01%

6.1.2.6. VVP-ziekte: duur en tewerkstellingspercentage

Hieronder vindt u een overzicht van de duur van de VVP-ziekte per periode vanaf 1 september 2011 tot en met 31 december 2017.

periode	dagen	personen
000d - 089d	189.368	3.648
090d - 179d	286.872	2.288
180d - 269d	179.715	843
270d - 359d	150.339	495
360d - 449d	78.464	199
450d - 539d	52.914	109
540d - 609d	40.494	70
610d - 719d	40.120	61
720d - ---	112.533	120

Een meerderheid van de personeelsleden maakt nog steeds gebruik van VVP-ziekte voor een periode van minder dan 90 dagen, namelijk 46,57%.

Het grootste aantal dagen VVP-ziekte wordt opgenomen voor een periode van 3 tot 6 maanden, namelijk 25,37%.

Er waren 559 personen die meer dan 1 jaar gebruik maken van VVP-ziekte, 120 onder hen meer dan 2 jaar.

Sinds 1 september 2011 is er een verschil bij de aanrekening van de ziektedagen afhankelijk van het tewerkstellingspercentage.

2015	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.841	184.191	90,31%	2.759
>=75%	160	19.774	9,69%	234

2016	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.975	204.531	90,44%	2.824
>=75%	187	21.630	9,56%	248

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	2.037	211.738	88,56%	2.930
>=75%	216	27.340	11,44%	304

De overgrote meerderheid, bijna 90% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%, wat leidt tot een aanrekening voor de helft van de ziektedagen.

6.1.3. Conclusie

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten na een periode van ernstige en langdurige ziekte werd in 2017 meer gebruik gemaakt dan in 2016. In totaal gaat het om 239.078 dagen. Er zijn 12.917 dagen VVP-ziekte meer dan in 2016, dat is een stijging met 5,71%.

Het grootste aantal dagen VVP-ziekte is te situeren bij de leeftijdsgroepen 36-45 jaar en 46-55 jaar. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 38,74%. Dat is lager dan het percentage gewone ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 39,01%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2017 licht stijgt van 107,70 dagen naar 109,52 dagen.

71,94% van de personeelsleden opteert voor VVP-ziekte voor een beperkte periode (tot 6 maanden). Maar er zijn ook 559 personeelsleden die langer dan een jaar deze dienstonderbreking nemen, 120 personeelsleden maken langer dan 2 jaar gebruik van VVP-ziekte.

Voor deze laatste groepen is de doelstelling van VVP-ziekte, namelijk na een beperkte periode van deeltijds werken het werk hervatten met het oorspronkelijk volume, duidelijk niet haalbaar.

De overgrote meerderheid, bijna 90% van de personeelsleden met VVP-ziekte, opteert voor een tewerkstellingspercentage tussen 50 tot 74%.

6.2. Langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen

Als een personeelslid wegens langdurige medische ongeschiktheid de totale opdracht van zijn aanstelling en/of vaste benoeming niet meer kan uitoefenen en de geneesheer-specialist geen volledige hervatting van zijn oorspronkelijke opdracht in het vooruitzicht kan stellen, heeft het personeelslid de mogelijkheid om met verminderde prestaties te werken via een langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen, hierna afgekort LVVPmed. Omdat het gaat om een dienstonderbreking die repercussies heeft voor de verdere onderwijsloopbaan van het personeelslid, wordt expliciet voorzien dat een geneesheer-specialist zich uitspreekt over de medische ongeschiktheid en de maximumprestaties die nog mogelijk zijn voor het personeelslid.

Eigenlijk bestaat de doelgroep uit personeelsleden die binnen de huidige stand van de medische wetenschap hun totale opdracht nooit meer volledig kunnen opnemen. Daarom wordt deze dienstonderbreking ook onmiddellijk toegekend voor een lange periode.

Als het personeelslid van het controleorgaan de goedkeuring krijgt om zijn ambt met verminderde prestaties uit te oefenen, dan heeft dat personeelslid het recht om één of meer ambten uit te oefenen die samen exact een percentage van het aantal prestatie-eenheden omvatten die vereist zijn voor een ambt met volledige prestaties. De nog uit te oefenen prestaties moeten altijd ten minste 50% en maximaal 75% van een fulltime opdracht bedragen.

Het LVVPmed kan op om het even welk moment van het schooljaar ingaan. Het verlof is ingevoerd vanaf 1 januari 2015.

Omwille van de ernst van de langdurige medische aandoening kan het verlof pas starten na een periode van ten minste dertig dagen ononderbroken afwezigheid wegens

- ziekteverlof;
- terbeschikkingstelling wegens ziekte;
- verlof voor verminderde prestaties na een arbeidsongeval;
- wederaanpassing met een halve dagtaak.

Daarnaast kan het LVVPmed ook beginnen aansluitend op een periode waarin een personeelslid minstens halftijds heeft gewerkt en daarnaast een dienstonderbreking heeft opgenomen. Als het personeelslid de goedkeuring ontvangt voor een LVVPmed, eindigt in dat geval de dienstonderbreking vanaf de aanvang van het LVVPmed.

Bij een aanvraag worden de administratieve voorwaarden nagegaan door de onderwijsadministratie vooraleer het medisch onderzoek van de controledokter kan doorgaan.

Het LVVPmed wordt in principe aangevraagd voor een volledig schooljaar. Enkel de eerste aanvraag vormt hierop een uitzondering en loopt tot het einde van het schooljaar dat volgt op het schooljaar waarin het LVVPmed is gestart. Voor elke volgende verlenging is een aanvraag voor een periode van twaalf maanden nodig. Het LVVPmed kan meermaals worden verlengd, telkens voor een periode van twaalf maanden. Voor elke verlenging moet telkens een nieuwe aanvraag worden ingediend bij het controleorgaan.

Tijdens dit verlof heeft het personeelslid recht op het salaris voor de uitgeoefende prestaties. Voor de niet-verrichte prestaties waarvoor het personeelslid LVVPmed opneemt, ontvangt het 60% van zijn salaris. Dit verlof heeft geen repercussie op het ziektekrediet van een personeelslid.

Bij de gegevens van het ziekerapport werden de dagen van de perioden LVVPmed prestaties wegens ziekte geteld als volledige perioden van afwezigheid wegens ziekte, terwijl de personeelsleden deeltijds aan het werk zijn.

6.2.1. Algemene gegevens over LVVPmed

Aantal aanvragen voor LVVPmed (verlengingen inbegrepen)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	113	844	957
2016	236	1.825	2.061
2017	374	2.709	3.083

Aantal personen die effectief LVVPmed genoten hebben

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	74	535	609
2016	141	972	1.113
2017	187	1.313	1.500

Het verschil is enerzijds te verklaren doordat er een aantal personen meermaals een aanvraag moesten doen omdat aan bepaalde voorwaarden niet was voldaan. Voor die personeelsleden werd er daarna vaak een tweede aanvraag gedaan. In een aantal gevallen is de LVVPmed geweigerd, omdat het personeelslid uiteindelijk niet voldeed aan de administratieve of medische voorwaarden. Ook personeelsleden die een verlenging vragen maken deel uit van de eerste tabel.

Werkelijk genoten dagen LVVPmed in absolute cijfers

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	10.716	94.132	104.848
2016	37.512	264.559	302.071
2017	55.062	386.952	442.014

Wij houden enkel rekening met het werkelijk aantal dagen LVVPmed dat de personeelsleden opgenomen hebben vanaf de datum van goedkeuring. Het gaat om een stijging met 139.943 dagen of 46,33% t.o.v. 2016. Deze stijging is verklaarbaar: personeelsleden nemen LVVPmed voor meerdere jaren, normaal tot aan de vooravond van het pensioen en elk jaar zijn er meer personeelsleden die gebruik maken van LVVPmed.

LVVPmed in relatieve cijfers

Relatieve gegevens zijn de dagen LVVPmed-ziekte gedeeld door het aantal personeelsleden

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2015	0,22	0,67	0,55
2016	0,78	1,86	1,58
2017	1,15	2,69	2,31

De sterk stijgende tendens blijft zich voortzetten.

6.2.2. Uitdieping gegevens LVVPmed

Bij de uitdieping hebben we het over het aantal personen per categorie en niet over het aantal dagen per categorie. LVVP-med is per definitie een langdurig verlof (voor de verdere loopbaan) waardoor het aantal dagen per personeelslid minder relevant is dan het aantal personen.

6.2.2.1 Personeelsleden met LVVPmed per leeftijdsgroep

Absolute gegevens

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	1	6	29	38
Vrouwen	0	40	146	266	83

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	2	14	52	73
Vrouwen	0	53	237	492	190

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0	4	17	60	106
Vrouwen	0	57	303	648	305

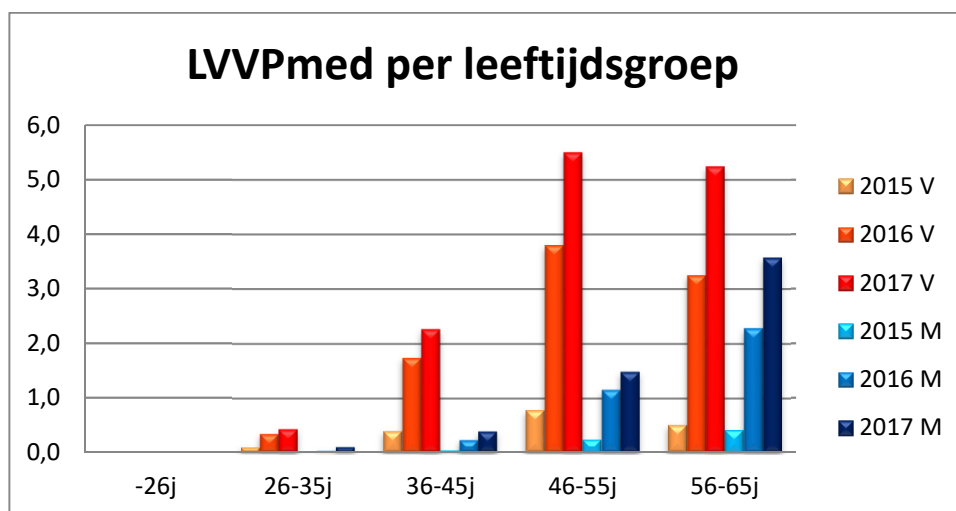
Relatieve gegevens

2015	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,01	0,05	0,24	0,42
Vrouwe	0,00	0,10	0,40	0,78	0,51

2016	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,03	0,23	1,15	2,28
Vrouwe	0,00	0,35	1,74	3,80	3,25

2017	-26j	26-35j	36-45j	46-55j	56-65j
Mannen	0,00	0,10	0,39	1,48	3,57
Vrouwe	0,00	0,43	2,26	5,50	5,24

Bij de mannen ligt het grootste aantal personeelsleden met LVVPmed in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j in absolute gegevens. In relatieve gegevens ook.

6.2.2.2 Personeelsleden met LVVPmed per provincie

Absolute gegevens

2015	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	21	8	11	16	18
Vrouwen	157	77	89	109	103

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	25	12	13	22	23
Vrouwen	156	106	108	122	114

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	42	20	7	29	54	35
Vrouwen	375	189	29	198	283	239

Antwerpen is de provincie met de meeste personeelsleden met LVVPmed voor vrouwen in absolute cijfers, voor mannen is het Oost-Vlaanderen.

Relatieve gegevens

2015	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,23	0,13	0,15	0,23	0,34
Vrouwen	0,69	0,47	0,82	0,60	0,83

2016	Antwerpen	VI- Brabant	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,54	0,42	0,57	0,66	0,70
Vrouwen	1,17	1,20	1,89	1,12	1,47

2017	Antwerpen	VI- Brabant	BHV	Limburg	O-VI	W-VI
Mannen	0,94	0,84	0,85	1,29	1,48	1,25
Vrouwen	2,69	2,72	1,13	3,10	2,60	2,96

Relatief gezien zijn er het meest personeelsleden met LVVPmed bij mannen in Oost-Vlaanderen en vrouwen in Limburg

6.2.2.3 Personeelsleden met LVVPmed per onderwijsniveau

Absolute gegevens

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	16	55	0	3	0
Vrouwen	308	189	8	19	11

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	35	96	2	7	1
Vrouwen	526	374	16	35	21

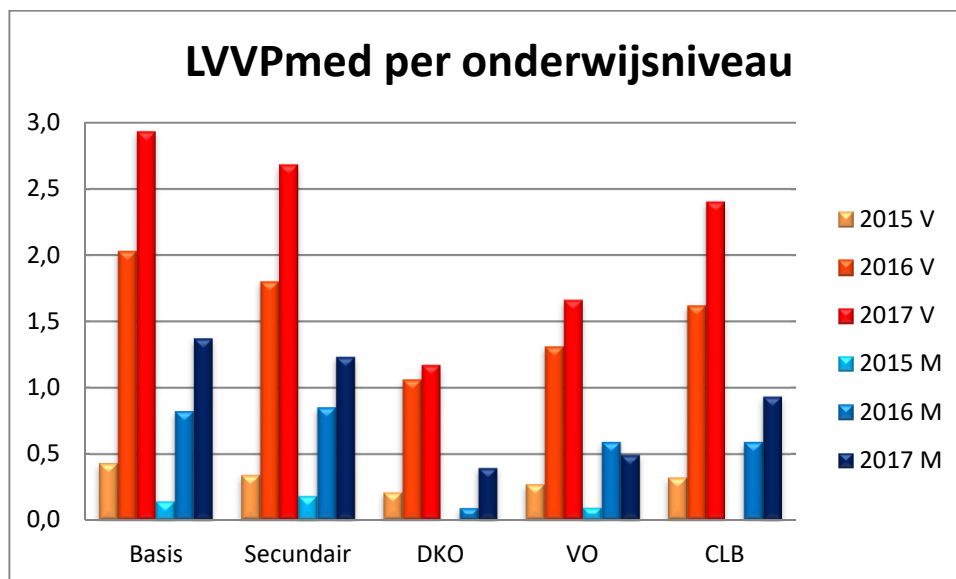
2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	47	127	4	8	1
Vrouwen	727	503	13	40	30

Relatieve gegevens

2015	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,14	0,18	0,00	0,09	0,00
Vrouwen	0,43	0,34	0,21	0,27	0,32

2016	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	0,82	0,85	0,09	0,59	0,59
Vrouwen	2,03	1,80	1,06	1,31	1,62

2017	Basis	Secundair	DKO	VO	CLB
Mannen	1,37	1,23	0,39	0,49	0,93
Vrouwen	2,93	2,68	1,17	1,66	2,40

Relatief gezien maken vrouwen in het basisonderwijs het meest gebruik van de LVVPmed.

Buitengewoon onderwijs

Abolute gegevens buitengewoon onderwijs:

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	0	3.685	4.099
Vrouwen	2.639	21.878	16.894

Relatieve gegevens buitengewoon onderwijs:

2017	buitengewoon kleuteronderwijs	buitengewoon lager onderwijs	buitengewoon secundair onderwijs
Mannen	0	2,75	1,35
Vrouwen	3,88	2,51	2,42

6.2.2.4 Personeelsleden met LVVPmed per onderwijscategorie

Absolute gegevens

2015	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	64	5	0	3	2	0	0
Vrouwen	449	7	21	29	20	9	0

2016	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	126	9	0	5	1	0	0
Vrouwen	828	11	29	52	33	19	0

2017	Ond	Dir	ParaM	Opv	Admin	Tech	MVD
Mannen	169	9	1	5	3	0	0
Vrouwen	1.111	18	47	62	49	26	0

6.2.2.5 LVVPmed epidemiologisch

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2015)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	1.987	17	Zenuwstelsel	13.916	78
Zenuwstelsel	1.795	9	Gynaecologisch	11.227	61
Rug	1.535	8	Psychosociaal	10.958	68
Gewrichten	906	8	Rug	9.268	54
Cardio	697	5	Ledematen	8.940	52
Totaal	6.920	47	Totaal	54.309	313
	64,58%	63,51%		57,69%	58,50%

Het vermelde percentage is het percentage LVVPmed-dagen/personen t.o.v. het totaal aantal LVVPmed-dagen/personen van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2016)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	8.853	36	Psychosociaal	38.487	150
Zenuwstelsel	4.312	18	Zenuwstelsel	37.543	148
Rug	4.237	17	Rug	28.769	118
Gewrichten	3.552	12	Gynaecologisch	27.074	102
Cardio	2.794	12	Ledematen	25.698	110
Totaal	23.748	95	Totaal	157.571	628
	63,31%	67,38%		59,565%	64,61%

Top 5 van LVVPmed per aandoening (2017)

Mannen	Dagen	Personen	Vrouwen	Dagen	Personen
Psychosociaal	13.636	50	Psychosociaal	57.622	224
Rug	6.854	23	Zenuwstelsel	50.625	185
Zenuwstelsel	6.585	24	Rug	45.427	178
Cardio	4.849	19	Ledematen	41.383	172
Gewrichten	4.102	16	Allerhande	38.007	157
Totaal	36.026	132	Totaal	233.064	916
	65,43%	70,59%		60,23%	69,76%

Het vermelde percentage is het percentage LVVPmed-dagen/personen t.o.v. het totaal aantal LVVPmed-dagen/personen van enerzijds de mannen en anderzijds de vrouwen.

In absolute cijfers zijn psychosociale aandoeningen bij LVVPmed de belangrijkste oorzaak bij mannen en vrouwen in 2017.

Voor mannen heeft 24,76% van de LVVPmed-dagen een psychosociale oorsprong, voor vrouwen is het 14,89%, samen 16,12%. Het totaal percentage ligt een stuk lager dan het percentage ziektedagen wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 39,01%.

6.2.2.6 LVVPmed: tewerkstellingspercentage en duur

2015	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	547	94.598	90,22%	536
75%	62	10.250	9,78%	61

2016	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	992	269.202	89,12%	1.175
75%	131	32.869	10,88%	146

2017	personen	dagen	% aantal dagen	aanvragen
50% - 74%	1.344	392.850	88,88%	1.872
75%	177	49.164	11,12%	234

De overgrote meerderheid van de personeelsleden met LVVPmed opteert voor een tewerkstellingspercentage van 50 tot 74%.

Hierbij een overzicht van de duur van de LVVPmed per periode vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016.

periode	dagen	personen
000d - 089d	3.190	72
090d - 179d	22.881	193
180d - 269d	16.657	78
270d - 359d	25.363	82
360d - 449d	41.324	102
450d - 539d	122.540	253
540d - 609d	58.780	103
610d - 719d	83.811	126
720d - —	480.224	547

6.3. Conclusie

2017 was het derde jaar dat het langdurig LVVPmed kon genomen worden in het Vlaams onderwijs.

Vermits het gaat om een verlof dat normalerwijze geldt voor de rest van de carrière, is het normaal dat het aantal ziektedagen als gevolg van LVVPmed jaarlijks zal stijgen. T.o.v. 2015, het eerste jaar dat deze dienstonderbreking bestond, zijn er in 2017 driemaal zoveel aanvragen geweest. In totaal waren er in 2017 meer dan 440.000 dagen als gevolg van LVVPmed, een stijging met 46,33% ten opzichte van 2016.

Qua leeftijd is de grootste categorie bij de mannen de leeftijdsgroep 56-65 jaar. Bij de vrouwen is dat de leeftijdsgroep van 46 tot 55 jaar. Opvallend is toch ook dat 381 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 61 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, nl. tot aan de vooravond van het pensioen en 60% loon ontvangen voor de niet meer gepresteerde uren.

Qua aandoeningen neemt de meerderheid van de personeelsleden deze dienstonderbreking omwille van een psychosociale reden, 16,12%.

7 Controles op afwezigheid wegens ziekte

7.1. Aantal uitgevoerde controles – opgeleverde resultaat

	Controles	gewonnen dagen
2015	15.916	14.213
2016	15.571	9.033
2017	19.911	10.656

Met 'controle' bedoelen we een controle door de controlefirma naar aanleiding van een ziektegeval.

We zien in 2017 een forse stijging van het aantal controles door een verhoging van het budget met 200.000 euro. Die verhoging is er gekomen naar aanleiding van de vaststelling dat de voorbije jaren een steeds groter aandeel van de controles ging naar aanvragen en verlengingen van VVP-ziekte of LVVPmed.

Normaal vindt een controle plaats bij de persoon thuis, maar wanneer die afwezig is, wordt hij/zij uitgenodigd op een tweede controlemoment in een centrum van de controlefirma of bij de controlearts thuis. Dat noemen we dan een 'tweede controle'.

De 'gewonnen dagen' zijn de dagen die na controle niet beschouwd worden als ziektedagen. Hierbij zijn ook de afgewezen VVP-dagen en LVVPmed-dagen inbegrepen.

	gewonnen dagen	ziekte	VVP	LVVPmed
2015	14.213	4.284	3.446	6.483
2016	9.033	5.751	1.308	1.974
2017	10.656	7.857	2.371	428

7.2. Aantal uitgevoerde controles uitgesplitst naar de aanvrager van de controle

Controles	2015	%	2016	%	2017	%
Initiatief Certimed	5.934	37,28%	4.581	29,42%	8.388	42,13%
Initiatief werkgever	3.918	24,62%	4.212	27,05%	4.433	22,26%
Initiatief ministerie	89	0,56%	156	1,00%	146	0,73%
Initiatief personeelslid	5.975	37,54%	6.622	42,53%	6.944	34,88%
Totaal	15.916	100,00%	15.571	100,00%	19.911	100,00%

42,13% van de controles wordt uitgevoerd op initiatief van Certimed, de controlefirma die is aangesteld door het ministerie voor het uitvoeren van de controles. Binnen de stuurgroep ziektecontrole wordt periodiek overleg gepleegd over het beleid qua ziektecontrole en de accenten die gelegd worden.

Het aantal controles op initiatief van de werkgever is in 2017 gestegen. Vergeleken met 2016 gaat het om een stijging van 5,25%. De administratie dringt erop aan dat schoolbesturen hieromtrent een degelijk en transparant beleid zouden voeren, zodat personeelsleden weten wanneer zij controle kunnen verwachten en dat nodeloze controles zoveel als mogelijk zouden vermeden worden.

De administratie van het ministerie kan ook controles aanvragen. Dat gebeurt uiterst zelden, voornamelijk wanneer er op basis van binnenkomende informatie of vragen een vermoeden van misbruik is.

'Initiatief personeelslid' gaat om de aanvraag die van het onderwijspersoneel zelf uitgaat voor het toestaan van de verloven voor verminderde prestaties. Daarnaast gaat het om aanvragen voor een controle alvorens op reis naar het buitenland te vertrekken. We zien in 2017 nogmaals een stijging van het aantal controles op initiatief van het personeelslid. Dat fenomeen valt te verklaren door de evolutie van de verloven voor verminderde prestaties (zie deel 6). Het aandeel is gedaald, van 42,53% naar 34,88% door het optrekken van het totaal aantal controles.

7.2.1. Uitsplitsing van de controles op initiatief van het personeelslid

Controles	VVP	Reis buitenland	Andere
2015	5.913	62	0
2016	6.483	122	17
2017	6.842	102	0

Controles VVP zijn de controles op initiatief van het personeelslid bij de eerste aanvraag van verlof voor verminderde prestaties bij ziekte en bij de eerste aanvraag en verlenging van LVVPmed.

7.2.2. Controles m.b.t. verlenging van VVP-ziekte en LVVPmed

Verlenging	VVP	LVVPmed
2015	1.701	-
2016	2.062	108
2017	2.219	215

De controle bij de verlenging van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte is een controle op initiatief van Certimed.

7.3. Arbitrageonderzoeken

Arbitrages	gewonnen	%	verloren	%	totaal
2015	24	72,72%	9	27,28%	31
2016	17	53,12%	15	46,88%	32
2017	41	71,93%	16	28,07%	57

Er is een duidelijke stijging van het aantal arbitrageonderzoeken en er is eveneens een stijging van het aantal dat gewonnen werd door Certimed.

7.4. Aantal tweede controles

Van de 19.911 georganiseerde controles in 2017 waren er 4.727 controles (23,74% van het totale aantal controles), waarbij het personeelslid niet thuis was en waarvoor er later een tweede controle plaatsvond in een centrum van de controlefirma.

	2015	%	2016	%	2017	%
Tweede controle	3.453	21,70%	3.450	22,16%	4.727	23,74%

We stellen vast dat het percentage tweede controles gestegen is en hoger ligt dan 21%, het gemiddelde percentage bij de andere werkgevers aangesloten bij de controlefirma.

2017	2e controle	controles	%
Initiatief Certimed	2.270	8.388	27,06%
Initiatief ministerie	36	146	24,66%
Initiatief personeelslid	1.954	6.944	28,14%
Initiatief werkgever	467	4.433	10,53%
Totaal	4.727	19.911	23,74%

Het percentage tweede controles die moeten gebeuren bij controles op initiatief van het personeelslid blijft voor verbetering vatbaar. De personeelsleden zijn dan zelf op de hoogte van een op handen zijnde controle. Uit het overleg met Certimed blijkt dat personeelsleden nog onvoldoende ingaan op de vraag om zelf een afspraak vast te leggen via het gratis contacttelefoonnummer.

Tweede controles moeten maximaal vermeden worden, omdat zij een dubbele kost meebrengen en er oorzaak van zijn dat er binnen het beschikbare budget in totaal minder personeelsleden gecontroleerd kunnen worden.

In 2017 bedroeg het beschikbare budget voor de totaliteit van de ziektecontroles 880.000 euro, waarvan ongeveer 33.000 euro niet werd opgebruikt doordat de toekenning van het extra bedrag slechts kon gebeuren vanaf de maand juli 2017.

7.5. Controles van eendagsziekten

Controles voor eendagsziekten gaan steeds uit van de werkgever, aangezien de controlefirma niet beschikt over de informatie. In 2017 gaat het in totaal over 2.210 controles, wat overeenkomt met 49,85% van het totale aantal controles die gevraagd worden door de werkgever.

	2015	2016	2017
Afwezig	467	527	516
Gewettigd afwezig	1.336	1.404	1.604
Niet arbeidsongeschikt	13	8	13
Foutieve aanvraag	49	58	77
Geweigerde controle	0	1	0
Aantal gevraagde controles	1.865	1.998	2.210

Afwezig betekent dat het personeelslid niet thuis was en niet kon gecontroleerd worden.

Gewettigd afwezig wil zeggen dat de controle plaatsvond en dat de controledokter vaststelde dat het personeelslid arbeidsongeschikt was.

Niet arbeidsongeschikt: na controle stelde de controledokter vast dat het personeelslid niet arbeidsongeschikt was.

Met foutieve aanvraag wordt bedoeld: bij de controle vertelt het personeelslid dat het thuis was wegens sociaal verlof (ziek kind), omstandigheidsverlof (begrafenis)...

Geweigerde controle betekent dat het personeelslid de controle niet laat doorgaan.

8 Samenvatting

Door de evolutie van de laatste jaren op het vlak van verloven voor verminderde prestaties wegens ziekte, nl. het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte dat is uitgebreid sinds 1 september 2011 en het langdurige verlof voor verminderde prestaties wegens medische reden dat is gecreëerd vanaf 1 januari 2015, is het aangewezen om dat onderdeel van de afwezigheden wegens ziekte af te splitsen van de gewone afwezigheden wegens ziekte. Dat is dan ook consequent gebeurd in het jaarrapport voor 2017.

Er zijn twee duidelijk onderscheiden onderdelen. In de hoofdstukken 2 tot en met 5 wordt ingegaan op de evolutie van het ziekteverzuim, waarbij personeelsleden volledig afwezig zijn wegens ziekte. Hoofdstuk 6 behandelt de twee verloven met verminderde prestaties naar aanleiding van ziekte, namelijk de evolutie van de opname van het verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP-ziekte) enerzijds en van het langdurig verlof om medische redenen (LVVP med) anderzijds.

Evolutie van het ziekteverzuim in 2017

Het ziekteverzuimpercentage bedraagt in 2017 4,35% met eendagsziekten inbegrepen en 4,18% zonder eendagsziekten. In 2016 ging het respectievelijk om 4,32% en 4,15%. In 2017 werden er 2.738.618 ziektedagen genomen door het Vlaamse onderwijspersoneel. Dat is een stijging van 36.019 dagen of 1,33 % t.a.v. het aantal ziektedagen van 2016. Om dat cijfer te interpreteren, moeten we ook rekening houden met een stijging van het aantal personeelseenheden, waar we te maken hebben met een stijging van 0,33%.

Conclusie : Het ziekteverzuimpercentage voor het Vlaamse onderwijspersoneel is de afgelopen jaren blijven stijgen. Het was in 2017 het hoogst van de laatste vijf jaren, maar het ging slechts om een heel lichte stijging met 0,03% t.a.v. 2016, waardoor we eerder kunnen spreken over een vrij stabiel ziekteverzuimpercentage voor 2017.

Het aantal eendagsziekten is in 2017 gedaald met 0,31% of 327 dagen, terwijl het globale aantal ziektedagen steeg met 1,33%. In totaal ging het in 2017 om 106.356 ziektedagen van één dag.

Het gemiddeld aantal ziektedagen per personeelslid bedraagt in 2017 15,87 dagen, t.o.v. 15,77 dagen in 2016.

Het ziekteverzuim van het gesubsidieerd vrij onderwijs is lager dan het algemeen ziekteverzuimpercentage van 4,35 %. Het ziekteverzuim is gestegen in alle netten. De stijging is het grootst bij het gesubsidieerd provinciaal onderwijs.

Psychosociale aandoeningen blijven ook in 2017 de voornaamste oorzaak van ziekteverzuim. Het gaat om 39,01% van de ziektedagen (40,36% bij mannen en 38,67% bij vrouwen). Dat is een stijging in vergelijking met het vorige jaar, toen het 36,40% bedroeg.

Bij de psychosociale aandoeningen zien we een relatieve oververtegenwoordiging van het directiepersoneel, maar de trend is dalend voor mannen en vrouwen. Als we binnen het directiepersoneel gaan kijken in de leeftijdsgroep van 56 tot 65 jaar is 58,68 % van de ziektedagen het gevolg van een psychosociale aandoening, terwijl dat voor de totaliteit van de personeelscategorieën in die leeftijdsgroep 44,49% bedraagt, een verschil van 14,19%. Bij de leeftijdsgroep van 46-55 jaar is het verschil 9,31 %.

Evolutie van het deeltijds werken ingevolge ziekte in 2017 : VVP-ziekte en LVVP med.

Van de mogelijkheid om deeltijds het werk te hervatten in het ziekteverlofstelsel werd in 2017 opnieuw meer gebruik gemaakt dan in 2016.

Er waren 239.078 dagen VVP-ziekte. Dat zijn 12.917 dagen VVP-ziekte meer dan in 2016, wat een stijging vertegenwoordigt van 5,71%. In totaal hebben 2183 personeelsleden dat verlof opgenomen. Het grootste aantal dagen VVP-ziekte wordt opgenomen binnen de leeftijdsgroepen 36-45 jaar en 46-55 jaar. De meerderheid van de aanvragers zijn personeelsleden die afwezig zijn wegens psychosociale aandoeningen, namelijk 38,74%.

We stellen vast dat bij het verlof wegens verminderde prestaties wegens ziekte het gemiddelde aantal opgenomen dagen in 2017 licht stijgt van 107,70 dagen naar 109,52 dagen.

Langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische reden (LVVP med) werd in 2017 opgenomen door 1.500 personeelsleden (187 mannen en 1.313 vrouwen) voor in totaal 442.014 dagen, in 2016 ging het om 1.113 personeelsleden en 302.071 dagen. Het gaat hier bijgevolg om een stijging met 34,77% qua personeelsleden en een stijging van 46,33% qua aantal dagen.

Deze evolutie is verklaarbaar, omdat personeelsleden uit de aard van hun aandoening meerdere jaren van LVVP med gebruik maken en er elk jaar een aantal nieuwe personeelsleden bijkomen. Deze evolutie is wel zorgwekkend, omdat het totaal aantal dagen LVVP med dat jaarlijks wordt opgenomen sinds de start van dit systeem in 2015 fors stijgt. De perioden waarin personeelsleden gebruik maken van LVVP med hebben geen invloed op hun ziektekrediet, maar er is wel een bezoldiging voor 60 % van het volume dat de personeelsleden niet meer werken. Wanneer de volgende jaren de huidige trend verdergezet wordt, zullen de uitgaven die verbonden zijn met LVVP med steeds grotere gevolgen hebben op budgettair vlak.

Bij de mannen situeert het grootste aantal personeelsleden met LVVP med zich in de leeftijdsgroep 56-65 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroep 46-55j. Opvallende vaststelling is dat 381 personeelsleden jonger zijn dan 46 jaar, 61 zelfs jonger dan 36 jaar. Wellicht zal een grote groep van deze personeelsleden een heel lange periode met verminderde prestaties werken, nl. tot aan de vooravond van het pensioen. We zien ook een stijging van de psychosociale aandoeningen bij LVVPmed. In totaal is 16,12% van de dagen LVVP med het gevolg van een psychosociale aandoening.

Evolutie van de controles die het controleorgaan uitvoerde in 2017

In 2017 werden 19.911 controles uitgevoerd door de controlefirma. In vergelijking met vorig jaar is dit een forse stijging. Dat is het gevolg van een budgetverhoging. 42,13% van de controles gebeurden op initiatief van Certimed zelf, op basis van afgesproken criteria. Op initiatief van de werkgevers is 22,26% van de controleaanvragen uitgevoerd. Daarnaast stijgt ook het aantal controles op initiatief van het personeelslid. Hun aandeel bedraagt in 2017 34,88%.

